

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

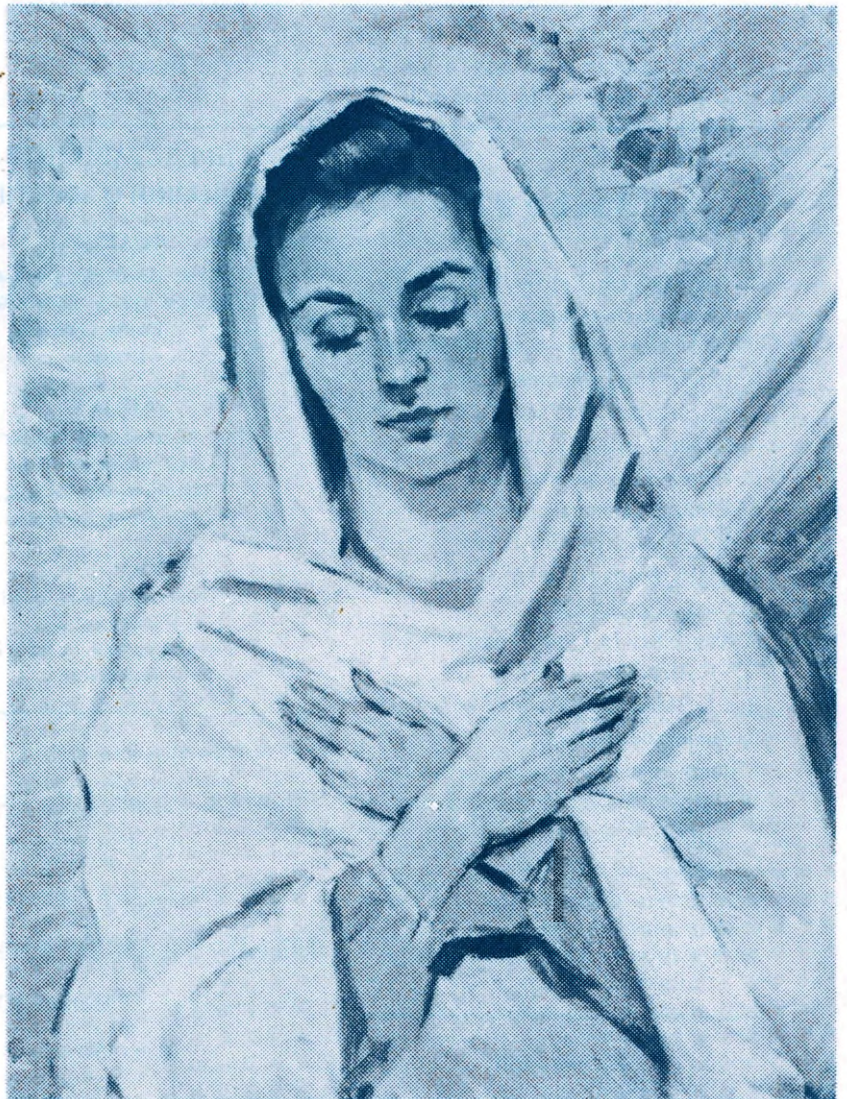
Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Травень

5

May

1963

Мар'я Гарасовська-Дачишин

Благовіщення

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XX ТРАВЕНЬ Ч. 5

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодиноке число 50 центів

Зміст:

М. Тарнавська: Українській матері
Дороговказ для людства
Л-ка: Перед нами — дві Конвенції
П. Кізко: Письменниця в Україні
Л. Письменна: Ох, весна...
Л. Бура: У чужому дзеркалі
Л. Бура: Нова диригентка
Союзянка: Духова провідниця
Л. Б.: Господарський показ
Об'їздка голови Централі
Суспільна опіка СФУЖО
Г. Крусівна: Із Гуртка Книголюбів
у Дітройті
Д-р І. Дідюк: Харчування дитини
Є. Янківська: Щітка
І. Кашубинська: Із госп. показу
Л. Петрушевська: У страху великі очі
Г. Черінь: Рукавички
Г. Черінь: Це моя земля
Two Great Conventions
Commemoration Year
М. Dushnyck: 75th Anniversary
Conference

На обгортці:

„Мадонна“ кисти Марії Гарасовської-
Дачиншич

OUR LIFE

Vol. 20 MAY No. 5

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Austra-
lia 2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Віршики, оповідання, інсценівки

знайдете у відбитці

з «Нашого Життя»

Щебетали пташечки

Упорядкувала Марія Юркевич

Ціна 50 ц.

Замовляти у Централі США

На терені США

4. травня — Свято Жінки-Героїні —
Окр. Рада США в Сиракузах.
4. травня — Свячене — 43 Відділ США
у Філадельфії.
5. травня — Свято Жінки-Героїні —
11 Відділ США у Трентоні
19. травня — Дитяча забава — 43 Від-
діл США у Філадельфії
25. травня — Перкалеві Вечерниці —
43 Відділ США у Філадельфії

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1113 — 850 літ тому померла княж-
на АННА ВСЕВОЛОДІВНА, яка ще
молодою постриглася в черниці. Про-
славилась тим, що заснувала у своєму
монастирі першу дівочу школу. Щоб
піднести жіночу освіту їздила навіть
до Царгороду, бажаючи пізнати си-
стему навчання у школах візантій-
ських вельмож.

1823 — 140 років тому народилась
ГЛАФІРА ПСЬОЛ у сім'ї зубожілого
поміщика. Близька до сім'ї князя Ми-
коли Репніна, вона заприятелювала з
княжною Варварою. Під час побуту
Т. Шевченка в Яготині, вона жила там
і тому згадується в листуванні княж-
ни Варвари.

1873 — 90 років тому народилась
співачка ФІЛОМЕНА КРАВЧУК. За-
вдяки доброму голосові й сценічним
здібностям увійшла у 1890 р. на укра-
їнську сцену, де стала дружиною ак-
тора і письменника Лева Лопатин-
ського. Співала в операх (незрівняна
Сузукі в „Мадам Батерфлай“) і опе-
ретах.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Мене цікавить особливо сторінка
„Нашим малютам“, яку використовує-
мо в школі. Та чому так спізнено ви-
ходить журнал? Дуже прошу висила-
ти його своєчасно, бо йнакше не можу
користати з віршів до свята Шевчен-
ка, до Великодня, до Дня Матері.

Олександра Квітківська

Ми вже пояснювали кілька разів,
що спізнення журналу спричинене за-
хворінням працівників друкарні. Ста-
раємось прискіпити вихід числа й до-
стосовуємо матеріал до даного місяця.
Та це може статися поступово й тому
прохаємо терпеливості й виrozumін-
ня. — Ред.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Марта Тарнавська

УКРАЇНСЬКІЙ МАТЕРІ

Тобі, що без героїства і без слави
в покорі зустрічаєш кожен день, —
тобі, чий усміх, мов вітрець ласкавий,
одхмарює обличчя молоде, —

Тобі, чие любови повне серце
пробили леза чотирьох шабель, —
тобі, що прикликаєш дотепер ще
заблуканої долі корабель, —

Тобі, що вмієш без надії ждати, —
тобі, що вмієш, як ніхто, простить, —
тобі — невтомна українська мати
ясним поклоном соняшна блакить!

1954

Дороговказ для людства

Мир на землі є ідеалом сучасної доби. Мир проголошує західний світ, який бажає цього миру щиро, бо прагне задержати свої високі досягнення в культурі та життєвому рівні народів, а нещиро проголошує Советський Союз, готуючи завоювання світу для російської імперії при допомозі комуністичних гасел.

Але тепер з'явився третій голос про мир на землі, голос Святішого Отця Папи Івана XXIII, проголошений в Енцикліці з приводу цього річного свята Воскресення Христового, дня 10. квітня 1963. І щойно цей голос дає нам вихідну точку, з якої повинно виходити людство в своїх прямуваннях до мирного щасливого життя, дає закони, на яких повинно спиратися співжиття одиниць, народів і рас і дає вкінці синтетичний образ ідеального стану людських взаємин на землі.

У глибокому аналітичному огляді є з'ясоване становище до сучасності, яка, на думку Св. Отця, має три відмінні, характерні особливості: здобуття прав працюючих мас в економічній і публічній діяльності, участь жінок у публічному житті, які ввійшли в нього „відколи стали більше свідомі своєї людської гідності, не заохотили терпіти того, щоб із ними поводитися лише як із матеріальним знаряддям, але домагаються прав, які личать людській особі в домашньому та публічному житті“ та змінений вигляд загального суспільного й політичного життя, бо „відколи всі нації досягнули, або ввійшли на шлях до досягнення незалежності, незабаром уже на світ не буде поділений на нації, що панують над іншими і на нації поневолені іншими“.

Основою сучасного життя є свобода одиниці. Людина має право вибирати свій спосіб життя і закладати родини з рівними правами й обов'язками для мужчин і жінок. Родина, основана на добровільно договореному подружжі, моногамічна й нерозривна, є і мусить уважатися основною клітиною людської спільноти.

Основою суспільного життя як духової єдності повинна бути справедливість і свобода. У взаєминах одиниці з державною владою, якої не вільно трактувати як сили, що над нею немає ніякої контролю, основним є досягнення загального добра, як цілі цієї прилюдної влади, а відносини між державами повинні спиратися на засади, що немає політичних спільнот, які були б із природи вищі, або з природи нижчі.

У світлі тез і висновків Енцикліки, про які ми згадали тут лиш дуже загально, є для нас ще раз очевидно, що положення українського народу, його поодиноких суспільних верств і середовищ, а зокрема жінки-матері та працюючої жінки не є згідне, а власне суперечить усім законам свободи й справедливості і що як довго існує в світі хоч би одна велика імперія, побудована на насиллі одиниці й народів, із первнем неправди в моральному житті — не може бути на землі того миру, що для нього є зложена Енцикліка Св. Отця. Щасливі одиниці і народи, для яких ідеал свободної людини в сучасній демократичній державі може бути досягнений на основі тих етичних правд, що мають свій початок у Божій доброті і мудрості. Але віримо, що ця можливість прийде й для українського народу.

Перед нами — дві Конвенції

У червні ц. р. відбудеться у Вашингтоні Конгрес **Міжнародної Жіночої Ради**. Замітний тим, що ця найстарша жіноча централь відмічує своє 75-ліття. Колись у 1888 р. з'їхались у Вашингтоні вперше представниці різних Національних Жіночих Рад. А тепер у тому ж місті можуть глянути на осяги свого 75-літнього шляху.

В новоствореній Українській Республіці провідні жіночі круги у 1919 р. оснували Українську Жіночу Національну Раду, що стала членом цієї централі. І коли в 1925 р. Міжнар. Жін. Рада відбувала свій черговий конгрес у Вашингтоні, тоді українки старались вислати своїх представниць. Членці Управи Марії Донцовій поляки відмовили пашпорту і єдиною делегаткою з Європи явилась Ганна Чикаленко-Келлер, прибувши з Німеччини. Друге місце зайняла п-ні Олена Лотоцька з Джерзи Ситі. Наше становище було трудне, бо по втраті нашої державности нелегко було втриматись у тій централі, де членство основане на державному представництві. Все ж удалось нашим делегаткам відсунути справу виключення. Щойно пізніше, відмовлено нашим заходам і на черговому Конгресі у Відні ми вже не фігурували, як члени.

Все ж цей Конгрес мав для нас корисні наслідки. Вслід за ним відбулось у Нью Йорку українське жіноче віче, на якому звітували учасниці Конгресу. Ганна Чикаленко-Келлер вказала тоді на потребу об'єднання всіх існуючих жіночих товариств. Передчуваючи нашу поразку в Міжнар. Жін. Раді вона вбачала в такій централі речника української справи на американському терені. Віче підхопило цю пораду й ухвалило резолюцію — створити Союз Українок Америки.

У 1925 р. постала ця наша централь. Перші її роки пішли на уфундування сітки Відділів, на розроблення статуту і на біжучі акції. Але вже наш виступ на Першому Жіночому Конгресі в 1932ому році виявив наше значення, коли ми дістали промовцем широко відому американ-

ську письменницю Фенні Гирст. У найближчих роках ми розробили ці контакти. Можливо, що вже тоді це завершилось би членством у котрійсь із американських жіночих централей. Але вибухла війна й повернула наш зір у бік воєнної допомоги. Ми стали співпрацювати з Американським Червоним Хрестом.

По закінченні війни вся наша увага була звернена на правну й матеріальну допомогу скитальцям. Але заходи для взаємин із американськими жіночими організаціями ми відновили і в 1949 р. стали членом Генеральної Федерації Жіночих Клюбів. На Конвенції в Бостоні вперше виступила голова СУА п-ні Олена Лотоцька із звітом про нашу працю. Дальші Конвенції у Гюстоні, Дітроїті, Філадельфії, Вашингтоні відмічували наші осяги. Найближча Конвенція, що відбудеться в червні ц. р. у Милвокі, Виск., знов матиме наше представництво в особі п-ні А. Вокер, нашої референтки зв'язків.

Ген. Федерація Жін. Клубів — це могутня організація, що начислює 8 мільйонів членів. Має свій осідок у Вашингтоні, 50 стейтових управ і безліч окремих клубів, що проводять свою роботу. Свою програму будує й достосовує до потреб Америки, підхоплюючи актуальні гасла американської політики. Союз Українок Америки є єдиною жіночою організацією, побудованою на національному принципі, що туди належить, як спомагаючий член. Наш контакт із централею скріплюють взаємини наших Окружних Рад у Філадельфії, Дітроїті і Шикаго із місцевими Федераціями Жін. Клубів.

Ще більш приманчивим завданням було членство в Нац. Раді Жінок Америки. Ця організація колись дала почин до створення міжнародної централі й являється найбільш поважним згуртуванням провідних жінок Америки. Її осідок є в Нью Йорку, розгалужень в поодиноких стейтах вона не має, бо для цього служать їй її складові організації. Її праця є дослідною й переломовою, окрім

того вона має заступництво в Об'єднаних Націях.

Членство в Нац. Раді Жінок Америки ми здобули в 1952 р. Перед нами туди вступили чешки, а після нас білоруски. Наш вгляд у працю є повний, контакти живі. Щороку наша голова звітує на річних зборах Нац. Ради Жінок Америки, окрім того запрошувана на різного роду конференції й семінарі. Вже в 1954 р. була нагода взяти участь в Конгресі Міжнародної Жіночої Ради у Гелсінкі в рямах американської делегації, що ми й використали. У черговому конгресі Міжнар. Жін. Ради у Монреалі наша делегація була більш численна, а в 1961 р. ми вислали нашу представницю на Конгрес до Істамбулу.

Наближається знов момент зустрічі з проводом цієї міжнародної централі. Від 19. червня до 1. липня 1963 радитиме Конгрес у Вашингтоні. Для нас знов нагода побачити провідні одиниці, відчути подих світу і збагнути його основні проблеми. І внести туди також наші домагання й потреби, на які мусить знайтися відповідне місце.

Ще один момент нас особливо притягає. На цьому форумі маємо нагоду стрінутись із виїнярковою жінкою, що записала себе вдячно у серцях усіх українців. Президентка Міжнародної Жіночої Ради Марія-Олена Ляфоше використала своє виїняткове становище в ООН, щоб передати домагання французьких інтелектуалів за звільненням мітрополита Кир Йосифа. Це ще один доказ про вплив і значення міжнародних жіночих організацій. То ж використаємо цю нагоду, щоб їй виявити своє признання й піддержати в дальшому громадському шляху.

Сімдесятьп'ять літ Міжнародної Ради дивно совпадають із 80літтям нашого жіночого руху, що настане незабаром. Постараємось наświetлити це відношення у дальших статтях.

Л-ка

Щомісячні ширші сходи́ни Відділу — це найкраща нагода для членок зрозуміти і вжитися в його атмосферу.

Письменниці в Україні

Зінаїда Тулуб

Writer Zinaida Tulub celebrated recently her 70th birthday

Письменниць-прозаїків в Україні не так рясно, як поетес. Числово їх можна нарахувати близько двадцяти, очевидно тих, що постійно друкуються в пресі, мають свої окремі збірки й відомі ширшому колу читачів.

До найбільш відомих і, сказати б, продуктивних жінок-прозаїків слід зачислити **Оксану Іваненко, Ірину Вільде, Агату Турчинську і Лярису Письменну**. Окреме місце займає письменниця, що появилася на овиді після довгих літ мовчанки — **Зінаїда Тулуб**.

Їх літературна творчість, як за жанровими, так і за змістово-тематичними і стилістичними ознаками, досить різноманітна. Оксана Іваненко пише твори переважно для дітей („Казки“, збірка для молодшого шкільного віку, Дитвидав, 1958) а також шукає своїх сил у творчості на історико-біографічні теми (друкований тепер у періодичній пресі роман про Т. Шевченка) де за стандартом большевицької пропаганди зображує поета, як вірного друга москалів. Знов Лариса Письменна у своїх творах порушує питання людсько-

го побуту, кохання, взаємин між людьми в родині й суспільстві, причому ці справи письменниці не без успіху насвітлює з погляду морально-психологічного. Натомість Ірина Вільде й Агата Турчинська заповзялись виявляти у своїх творах політичну лінію комуністичного режиму. Так у великому романі „Сестри Річинські“, виданому львівським видавництвом у 1957-58 рр., Ірина Вільде намагається подати читачеві „лицемірну, облудну мораль попівства“ за часів польської займанщини, як також „згубну дію“ капіталістичного ладу. В іншому романі „Повнолітні діти“ письменниця перекручує свою давню постать буковинської школярки Дарки („Метелики на шпильках“) на таємничу підпільницю, що напередодні приходу большевиків до Чернівців „стає на шлях боротьби за волю і щастя“, що їх нібито мали принести большевицькі війська на своїх багнетах. Пропагандивність таких творів Ірини Вільде очевидна. Агата Турчинська, знову ж, славить колгоспний труд (п'єса „Любов як перстень, не має кінця“), боротьбу „трудящих“ Закарпаття (повість „Зорі на Верховині“), а також таврує все „зле, вороже, зрадливе, що несе з собою імперіалізм“ (повість „Смок“).

Зінаїда Тулуб виступила на переломі 20-тих і 30-тих рр. із великим історичним полотном „Людолови“, в якому змальована Україна доби гетьмана Сагайдачного. Разом із іншими культурними діячами того часу вона попала в лабеті НКВД, була арештована й заслана. Після повних 25 літ мовчанки їй признано літературні заслуги й перевидано згаданий вгорі твір. Недавно тому скромно відмічено 70-ліття письменниці.

Серед вище згаданої п'ятки письменниць-прозаїків заслуговує на окрему увагу творчість Лариси Письменної. Її твори виходять по-

за рямці казенної соцреалістичної штаповості і дають читачеві не раз чимало матеріалу до роздумів над явищами людського життя, зокрема ж у підсоветських обставинах. Зрозуміло, що така творчість авторки не завжди прихильно відмічується в очах большевицької критики. Ось, наприклад, одна з таких оцінок:

„Лариса Письменна вмістила у збірнику („Дніпрові зорі“, літературно-художній альманах, Черкаси, 1957) оповідання „Вересень“. Назва твору символічна: в житті головних героїв його уже рання осінь — вересень, молодість їхня вже пройшла. Це оповідання, в порівнянні з іншими, викликає найбільше суперечливих думок...

„Головна героїня твору Ольга не любить свого чоловіка Сергія, мучиться, але не може залишити його, тому що він став калікою — на фронті втратив обидві ноги. Із розмови між Ольгою та її подругою студентських років Лідєю читач узнає, що Сергій і тупий, і бездарний, і егоїстичний, що він гнітить творчі сили Ольги, що він іноді плаче, благаючи в своєї дру-

Оксана Іваненко
Oksana Ivanenko is writing mostly for children

Лариса Письменна
Writer Larissa Pysmenna
is best in her psychological short stories

Весна.

Вона починається одразу за порогом — сліпучим блиском довгастої калюжки перед ганком, пронизливим лементом горобиної зграї.

Наталка нахиляє до себе гнучку ніжнокору гілку черемхи і занурює обличчя в рясне шумовиння. Зламати? Шкода... Нехай цвіте, адже й для черемхи настала весна.

Вона обережно зриває дві білі росисті китиці, припасує їх до свого форменного жакета і вибігає на вулицю. Цур їй, тій черемсі, так і на роботу запізнитись можна...

Біля самої пошти Наталка наздоганяє Івана Федоровича — старого, добре відомого усьому Наддніпрянську листоношу. Дівчина чемненько вітається — Івана Федоровича всі поважають, питає про здоров'ячко і пропускає поперед себе до експедиції. Вона знає, як годить поводитись із старшими.

Кореспонденції в її скринці

жини ласки, нагадує їй, що він її чоловік. Ольга приносить для нього жертву, живучи разом...

„Помилитися, виходячи ще студенткою за Сергія заміж, Ольга, звичайно, могла. Сергій міг бути людиною негідною, але автор зовсім не доводить, не переконує в тому читача“.

На наш особистий погляд, справа тут не в тому, що Лариса Письменна „не довела“, а в тому, що письменниця, не пішла лінією соціалістичного шаблону й не вивела своїх героїв, Ольгу й Сергія, наскрізь „позитивними“ з точки погляду марксо-ленінської, комуністичної „моралі“.

Останньо Лариса Письменна надрукувала в журналі „Дніпро“ досить цікаве оповідання „У новорічну ніч“. У ньому авторка оповідає про неймовірну злиденність, в якій перебувають українські студенти в теперішній час на рідних землях.

(Докінчення буде)

Лариса Письменна

Ох, весна...

сьогодні чималенько. Наталка розбирає пошту і раз-у-раз нишком поглядає на Івана Федоровича — щось хоче сказати й ніяк не наважується. Старий уже навантажив свою торбу і рушив до виходу.

— Іване Федоровичу, каже не сміло Наталка, — давайте мені Рибальський провулок, я сама там рознесу.

— Гм... — старий листоноша ворухить посивілим козацьким вусом. — Знов у Рибальський? І чого це ти, дівчино, так полюбила там розносити?

Наталка червоніє, наче маків цвіт, аж сльози виступають на очах.

— Так мені ж майже по дорозі! Ну що ж тут такого? Я просто хочу вам трохи допомогти, бо ви...

Вона застережливо замовкає. Боронь Боже, нагадувати Іванові Федоровичеві про його старість — образиться навіки.

— Ну що ж, як маєш таку охоту — рознось. Тільки сьогодні в дев'ятий номер, здається, нічого немає.

— Ото які... Навіщо він мені, той дев'ятий номер? Я ж просто так...

Посміхаючись, Іван Федорович віддає Наталці пачку кореспонденції. Дівчина швиденько проглядає її. В дев'ятий номер є дві газети. Ну, цей мені Іван Федорович...

От Наталки торба заповнена, аж роздулась. Окремо, як велику цінність вона відкладає пачку для Рибальського провулка і вирушає в дорогу.

Може, одразу понести туди? Ні, надто рано. Краще пізніше, тоді в неї буде вільна година і може — як знати? — може, їй посміхнеться доля.

— Еге-ей! Наталочко!
Це — Юрко. Наталка зупиняється і, мружачись від сонця, підводить голову. На тлі бездонного неба мур нового, п'ятиповерхового будинку здається зубчатою стіною якогось дивовижного палацу. Навіть сіра, заляпана цемент-

товим розчином Юркова спеціалка, його збита набакир зім'ята кепка й мулярська кельня в руці казково взолочені сонцем. Наталка сміється і у відповідь махає Юркові газетою.

— До вечора! — гукає Юрко. — Я знайду за тобою.

— Заходь, коли хочеш, — відгукується Наталка. Що ж зайде, то й зайде, чи їй не однаково?

Торба листоноші поступово стає тоншою й легшою. Нарешті лишається одна заповітна пачка — з дільниці Івана Федоровича. Серце дівоче починає сильніше битись, навіть ноги злегка підломлюються. Господи, краще б його не застати вдома, а то ще здогадається... І одразу лякається своєї думки. Ні, ні, коли б застати!

Рибальський провулок невеликий. Наталка швидко розносить пошту. Залишає тільки дві газети — в той номер. Дві чудесні газети — перепустка до можливого щастя.

Перед хвірткою Наталка ще раз озиряється — на щастя в провулку нікого не видно — дістає з кишені маленьке кругле люстерко і потай заглядає в нього. Люстерко зухвало пускає в обличчя пустотливого зайчика, показує кирпатенький ніс і збентежене каре око. Прокляте ластовиння сьогодні виспало ще рясніше... Наталка засмучено ховає люстерко і нарешті зважується зайти до двору.

Гостинно помахуючи хвостом, її зустрічає Веста — розкішна гладка вівчарка. Собак Наталка зроду не боялась — вони її ніколи не займали. Та було б краще, коли б Веста зараз напала на неї — може б тоді з дому вийшов Аркадій... Але вівчарка, не розуміючись на дипломатії, підскакує, кладе без церемонії дівчині на плечі свої лапи і лиже в щок гарячим язиком. Наталка з досадою відбивається.

— Геть, Весто!

Це з розчиненого вікна будинку визирає Аркадій. Ставний, широкоплечий, буйна чуприна кучерявою хвилею здіймається над

рівним чолом. А брови! Тонкі й темні, врозліт, ластівчиними крилами зметнулись над синіми очима. Він такий гарний, що хочеться плакати.

— Добридень, — ледве чутно вітається дівчина, відчуваючи, як пахнуть її обличчя, шия, вуха... — Тут Веста... трохи не звалила мене з ніг.

— Здорова, Натко. Ти що, тепер у нас розносиш?

— Ні, це я тимчасово. Ось, візьміть ваші газети.

Аркадій бере газети і недбало кидає їх кудись поза себе. Тепер треба йти, але ноги самі приросли до землі. Аркадій, поблажливо посміхаючись, дивиться на збентежену дівчину. Звичайно, він усе бачить, про все догадується і напевно думає — Ну, чого ти стовбичиш? Повертайся!

— А ви все до інституту готуетесь? — з зусиллям переводячи подих, питає вона.

— І не думаю! — Брови — ластівки зневажливо зламуються. — До інституту? Немає більше дурних!

Наталка винувато зітхає.

— То що ж ви тепер робитимете?

— Я? — Аркадій стріпує хвилястим чубом. — Та вже ж не над книгами скнітиму, досить з мене. В мене тепер ширші пляни. Гадаю, що незабаром про мене почете.

— Ви працюватимете? — Вона не може приховати своєї радості: отже Аркадій залишиться в місті! — Тут у нас стало так гарно...

— Тут, у нашій жабокриківці? Ну, вже ні, красенько дякую. Я поїду туди, де відчувається справжній розмах! А тут, що мені тут робити, хіба пошту з тобою розносити? Ні, я збираюся їхати.

До двору, весело посвистуючи, заходить гривастий юнак з миршавими вусиками над презирливо закопленою губою. Аркадій привітно йому киває. Тепер уже остаточно їй нема чого тут робити. Дівчина востаннє кидає сумний погляд на Аркадія і мовчки виходить із двору.

Поспішає і думає про Аркадія. Звичайно, малими були її сподіванки, щоб такий хлопець залишивсь в Наддніпрянську. Певне,

він поїде на якесь величезне будівництво. Матінко, з якою радістю вона поїхала б за ним, куди завгодно, хоч на край світу, тільки б він їй словечко сказав!

На головній вулиці людно, тут завжди вечорами гуляє багато молоді. Гуляє тут і Аркадій зі своїм гривастим, та ще двома, незнайомими Наталці, чепурними дівчатами. Наталка ревниво оглядає дівчат. Бач, убралися як, з голови до ніг у капроні! Далєбі, вона б згоріла від сорому, коли б отакечки вся наскрізь просвічувалась. Жодна з них не варта Аркадія! Куди їм, розмальованим!

Наталка зустрічається з Аркадієм поглядом і несміливо посміхається. Але Аркадій її видимо, не впізнає.

Міцно стуливши губи, щоб вони не тремтіли, дівчина бігцем завертає на свою вулицю. Їй здається, що люди глузливо поглядають услід — дивиться, мовляв, яке дурне, лізе хлопцеві увічі, а він і знати про неї не хоче!

Біля її дому, під ворітьми, на низенькій лавці вже сидить Юрко. Здалеку угледівши Наталку, схоплюється з місця і рушає їй назустріч. Вилишувате засмагле Юркове обличчя сяє радісною широкою усмішкою.

— А я тебе вже чекаю.

— Чого ти так рано? — сердито питає Наталка. — Але насправді вона рада Юркові — все

таки легше, коли на тебе хтось чекає.

— Хіба рано? — ніяковіє хлопець. — А я той... я хотів... ти вже завдання з тригонометрії зробила?

— Коли б я встигла? Бачиш — щойно з роботи.

— От і добре — не зовсім до речі радіє Юрко. — Не зробила, кажеш? Так я допоможу тобі. Я навмисне для того прийшов.

— Гаразд. Тільки я спершу по-вечерю.

Але Наталка не йде вечеряти, а похнюпившись, опускається на лавку. Юрко сідає поруч. Він бачить, що дівчина засмучена і хоче її розважити.

— Ти знаєш, Наталочко, яку наші хлопці сьогодні штуку ушкварили? Померти можна від сміху...

Наталка не слухає, про що розповідає Юрко. Нехай собі сміються хлопці на здоров'я, коли їм смішно, а їй не смішно, образа бере її за живе, до горла підступає. Їй не сміятись, а плакати хочеться. І вона схлипує голосно, мов маленька.

— Чого ти, Наталочко? Що з тобою?

Вона мовчки ховає обличчя в малі, обвітрені долоні. Юрко зітхає. Він усе розуміє, але чим тут зарадити? Невмілою рукою хлопець обережно торкається Наталчиного плеча.

— Ну не треба журитися! А що буде, коли я сам піду до нього й поговорю? Хочеш? Він же мабуть, ні про що не догадується.

— Ні, ні, не смій цього робити! — перелякано стріпнулася дівчина. — Про все чисто він догадується, тільки що з того, коли я йому зовсім зайва.

— Та зайва? — обурюється Юрко. — Як це може бути? Та що він, очманів чи осліп? Зайва! Та коли б мені... та коли б я...

Юрко безнадійно махає рукою і вмовкає. Але тепер уже Наталка не може мовчати, їй хочеться перед кимсь вилити душу. А Юркові можна сказати про все — він не осудить і не стане сміятись, як інші.

— Ти знаєш, він збирається їхати звідси.

— Та що ти, — потішає її

З нагоди побуту поетеси Ганни Черинь у Філадельфії, Редакційна Колегія „Нашого Життя“ й Окружна Рада СУА влаштували невелике пополуднєве прийняття. Відбулось воно в горішній залі будинку СУА, що добре надається для такої цілі. П-ні Наталя Лопатинська, голова і п-ні Марія Романенчук, секретарка Окр. Ради заопікувались господарською частиною, а п-ні Олена Лотоцька, голова Централі (вона ж член Ред. Колегії) керувала гостиною. Коли вже було чимало гостей, прибула поетка з чоловіком і дочкою в супроводі п-ва Дончуків. Почалось знайомлення. У товариській гутірці, що слідувала при чашці кави, Ганна Черинь ділилась враженнями зі своєї подорожі. Розмова скоро зійшла на літературні теми. Присутні членки Ред. Колегії (пн. Ірина Пеленська, Марія Юркевич, Лідія Бурачинська) живо підтримували її, розглядаючи актуальне тепер оповідання поетки „Це моя земля“. Прибули також учасники Літ. Вечора поетки — письменниці Оксана Керч, і молоді читці Ганнуса Євсевська і Марко Царинник. За розмовою й не чулись усі, як треба було кінчати, бо поетку чекав виступ у Літ.-Мистецькому Клубі.

Юрко. — Куди він од батечка поїде? Не бійся, залишиться тут.

— Ні, поїде, він сам мені сьогодні сказав. І нехай їде! Може мені стане легше, коли не бачитиму його.

Тут вона уявляє собі, що не бачитиме вже Аркадія і знову їдкі сльози закипають на очах.

— Ну, не плач, Наталочко... Навіщо ти плачеш?

— Я плачу... я плачу тому, що нема мені щастя.

Гострий жаль до себе з новою силою огортає дівчину. Вона ж бо не знає, що її щастя, просте, незрадливе — на все життя — щастя зовсім близько, ось тут, поруч неї.

На низьких альтових тонах гудуть над головою хрущі. У вечірньому присмерку біліє духмяне мереживо розквітлої черемхи.

Весна. Ох, весна!

Примітка: З-поміж нарисів письменниці ми вибрали такий, що характеризує її як тонкого знавця людської душі і рівночасно змальовує побут теперішньої молоді в Україні.

Наша анкета в 1963 р.

Продовжуємо розгляд українських узорів та швів. У багатій народній скарбниці маємо зразки з різних околиць і подаватимемо їх поступово. Ми дуже раді, що читачки живо відгукуються на ці запити. Видно, що замилювання до української вишивки — живе і творче.

Бо ж ми не тільки хочемо вишивку пізнати! Але й уміти її примінити в нашому побуті так, щоб вона гармонійно увійшла у модерну хату і створила в ній рідну атмосферу.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЗІР

1. Яким швом вишиваний взір?
2. Із якої околиці він походить?
3. Для якої частини одягу чи хатнього предмету був створений і як примінений?
4. Як можна його примінити в сучасному міському побуті?

Для учасниць цілої анкети, що дадуть найкращу відповідь на всі питання, призначені три нагороди у формі альбомів узорів.

У чужому дзеркалі

Перед нами газетні вирізки. Рецензії із Парижа, Женев, Відня й Атен з найменням Роми Прийма в підзаголовку. Десятки думок, окреслень і оцінок, що з собою майже однозгідні.

Справді, як воно не дивно! Майже всі вони висловлюють признання за добру школу клясичного танку, що його має наша балерина. Вона не танцює в клясичному стилі, але цей вишкіл „допомагає їй в інтерпретації“ каже критик у женевському „Курієрі“. Подібно висловився Дан Паше в „Журнал де Женев“. А. Г. Бине в віденській „Прессе“ каже, що „виразиста гра рамен і рук є доказом, що балерина не є однобічно вишколена“. Найкраще окреслив це А. Ксамандопулос в атенській „Елефтерії“ словами: „Техніка Роми Прийма — це синтез клясичного, експресійного і народного танку, однак домінує в неї експресійний“.

Друга риса, яку відмітили в кількох мистецьких центрах — це широка скаля її спромог. Женевський „Курієр“ зазначає це просто, кажучи, що Рома Прийма „однаково добре інтерпретує трагічне й комічне; її чуттєвість передає однаково добре одне й друге“. Г. Бине пише в „Прессе“, що танечниця „розпоряджає такою великою скалею, що вміє весь час втримати увагу публіки“. Беллар із „Семен де Парі“ відмічує в неї талант „відавання таких різnorodних, а то й контрастуючих зі собою характерів“.

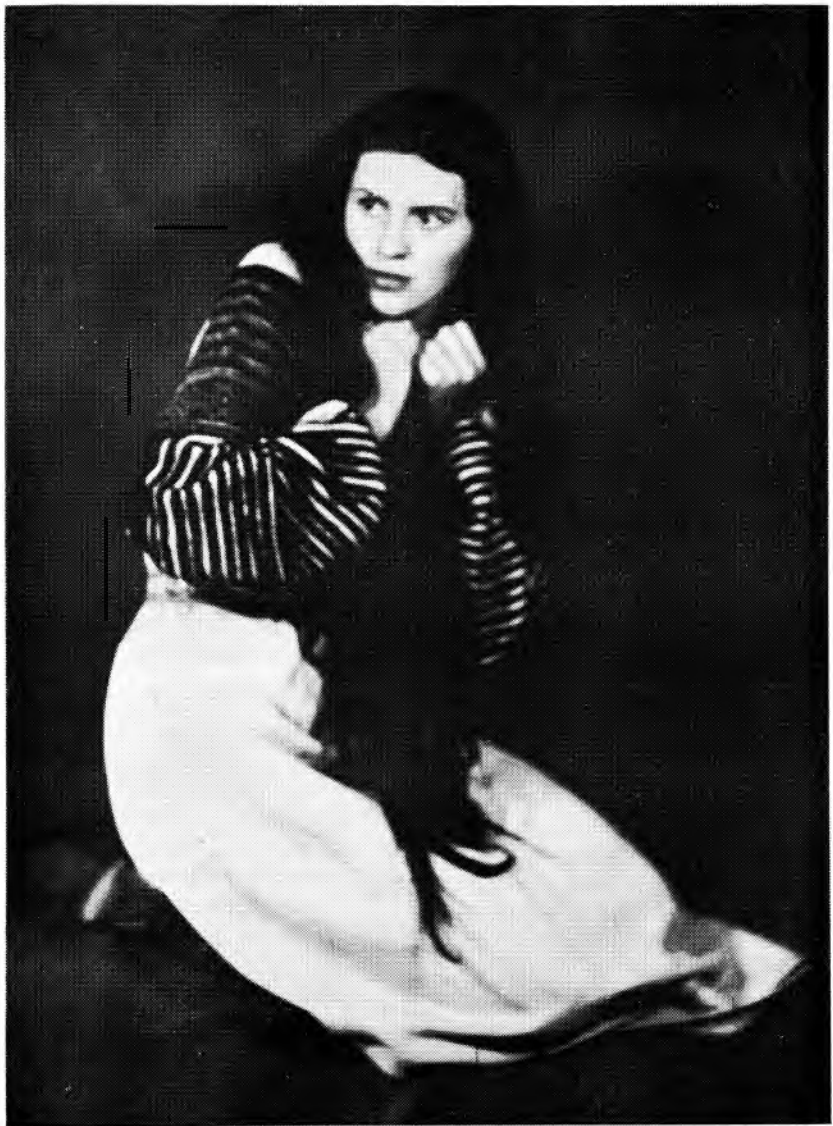
Також однозгідні знавці в підкресленні її сценічних даних. „Курієр“ пише про „надзвичайно виразисте обличчя“, „Прессе“ про „інтензивний вираз її міміки“, „Елефтерія“ про „чудову, повну виразу мову її рук“, а „Орор“ про знамениту „інтерпретацію характерів у танках і експресійну пантоміму артистки“.

Це були деталі оцінок, що допомагають створити цілість танкової силуетки. Але для нас цікаве також тло, на якому виступила Рома Прийма, себто її танкові твори. Кожна з рецензій говорить про український фольклор, що її інспірував. Дон Паше з „Журнал

де Женев“ напричуд вірно окреслив природу України на підставі цих танків а віденець Бине додає у цих танках „казкову подорож по Україні“ з богинями й святими, з відьмами й русалками. Лілі Бієнвеню з паризького „Гіда“ вважає українські звичаї „кольоритними“ та культурно багатими. Багато місця присвячено також поодиноким танкам. Найбільше успіху мали „Чайка“ за незрівнані пташині рухи й „Ікони“ за чудову стилізацію ранне-християнського мистецтва. Однак згадано також

гротескову „Відьму вдома“ і ліричну „Русалку“, а зокрема „Жах війни“, що йому признано „високо драматичне виконання“.

Не лишається нічого іншого, як завершити ці думки висновками знавців. „Виняткова досконалість виконання“ („Сет Семен“), „заслугує на великі похвали“ (Інформаціон), „артистка вміє висловити зі смаком і мірою те що хоче передати з картин, що її натхнули“ (Семен де Парі). „Великий успіх був нагородою для того незвичайно цікавого речіталю“ (Ле

Рома Прийма: Танкова студія
Dancer Roma Pryma in one of her early dance creations

Курір"). Але найкраще висловив це Дон Паше з Журнал де Женев, кажучи:

„Рома Прийма дала нам учора зразок свого вміння. Та це вміння широке й величне і назавжди врізьбитися в нашої пам'яті“.

Але найвище признання Рома Прийма дістала в мюнхенському „Acht Uhr Blatt“. Її виступ зіставили там п.н. „Міжнародні перлини балету“ із танковою групою Удая Шанкаря, відомого індустанцюриста. Характеристика обох виступів удержана на рівні і з великим зрозумінням усіх особливостей.

„Повне опанування клясичної техніки — поруч із цільовито індивідуальним виявом виразового танку — надають танкам Роми Прийми значення гарного й викінченого мистецтва твору“, пише про неї рецензент Г. Еберт.

Для нас це порівняння має ще свою окрему мову. Танкова група Удая Шанкаря створена в Індії у 1928 р. Оперта об підтримку меценат-магараджів, вона об'їжджала світ, щоб здобути прихильників для індуської культури. В часі змагання Індії за незалежність, це мало своє значення й напевне заважило на її шляху.

А наша Рома пустилась у цю дорогу сама. Без підтримки багатіїв, а навіть без великого зрозуміння своєї громади. На цьому шляху вона мала одного друга-провідника — свою матір Іванну і мистців звуку (Фіялу), кисти (Бутовича) і слова (Купчинського), що дали їй помічну руку. Тим більше слід зрозуміти й оцінити її осяг.

Л. Бура

НОВІ КНИЖКИ

Джан Гопаль Мукерджи: **ПРИГОДИ ХОРОБРОГО ГОЛУБА**. Оповідання з індуського життя. Переклала Стефанія Нагірна. Накладом Романа Миرونюка. Шикаго, 1961. Стор. 110.

Зпоміж світових книжок для молоді, оця вирізняється особливістю сюжету. Вона основана на замилюванні до голубів, що пригамані до молодим хлопцям, а індуським зокрема. В осередку книжки голуб Рябошийка, що відзначався провідницькими прикме-

тами і брав участь у I. світовій війні, переносуючи вістки через фронт.

Поруч голубів пізнаємо життя джунглі, а в ній численних інших птахів і тварин.

Книжка пронизана ідеалістичним відблиском індуської філософії.

Крилаті, журнал української молоді. Видає Центр. Управа СУМ Гол. Редактор Леонід Полтава.

Врешті в нас заповнилась велика виховна прогалина — постав журнал для dorostayouchoї молоді!

Чотири числа, що досі появились, уже виразно говорять про характер журналу. Дві основні риси кидаються відразу ввічі. Перша — це дбайливе графічне оформлення його при співпраці наших видатних мистців. Друга — це різноманітність матеріалу, що зачіпає різногранні заінтересування молоді людини. Але й при докладнішому розгляді зміст журналу не тратить. Кожна діянка його, включно з кінофільмом світу поставлена дбайливо.

Л. Б.

ІЗ ЛИСТІВ ДО ГОЛ. УПРАВИ СУА До Хвальної Управи Союзу Українок Америки

Високоповажана Пані
й дорога в Христі Сестро!

Сердечно дякую за Вашого милого листа з дня 16. квітня ц. р. Зокрема дякую Вам за Ваш привіт, дар любови і вислови радості з приводу звільнення й приїзду до Риму нашого Первоієрарха й Ісповідника святої віри — ВПрессв. Митрополита Кир Йосифа. ВПрессв. Митрополит дуже вдячний Вам, передає своє архиєрейське благословення і сподіється за деякий час подякувати ще й окремим листом.

З цілого серця благословлю Вас усім добром —

відданий у Христі Господі
брат і слуга

✠ ІВАН, Архиепископ

ПАМ'ЯТІ МАТЕРІ

У пам'ять нашої матері бл. п. Марії Морачевської складаємо 25 дол. на Виховний Фонд ім. Г. Ракочої при СУА.

Софія Темницька
Адам Морачевський

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА У ВАШИНГТОНІ

Наша преса подала вже дату відкриття пам'ятника, що її намітив Комітет Побудови на 30. і 31. травня 1964 р. До того часу йде інтенсивна підготовка цієї зрочистості. Її попередить посвячення площі пам'ятника, що відбудеться ще в цьому році.

З нагоди відкриття пам'ятника буде видана Пам'яткова Книга, в якій будуть поіменно названі всі жертводавці на фонд будови пам'ятника. Радіємо, що 47 Відділів СУА будуть там вичислені. Але багато Союзянок зложило свої пожертви особисто. У списку Комітету Побудови Пам'ятника записана п-ні Емілія Корнат, почесна голова 4-го Відділу СУА, своєю пожертвою 50 дол. Напевне таких пожертв багато більше. Чи не варто було б встановити, скільки зложили Союзянки? І заохотити рівночасно дальших до жертв!

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

У березні відвідала нашу Централю п-ні Євгенія Янківська з Торонта, референтка сусп. опіки СФУЖО. У відсутності пані голови О. Лотоцької — прийняли її інші членки Екзекутиви. П-ні Янківська живо цікавилась розвитком суспільної опіки на терені СУА, розказуючи про осяги цієї діялки в Канаді. У приємній товариській розмові проминуло мило час.

У травні загостив до Централі СУА проф. Володимир Кубійович із Сарсею. Наш невтомний учений займається тепер англійською Енциклопедією Українознавства, що готується до друку. В Домі СУА зустріла його голова Централі п-ні Олена Лотоцька й інші членки Екзекутиви. У товариській розмові заторкнуто також жіночі гасла ЕУ.

ДРІБНІ ВІСТІ

Міннеаполіс, як і інші міста Америки, щороку вибирає молоді дівчину своєю королевою. Між її подругами-княжками знайшлася цього року українка Мирослава Пригара. Панна Мирослава є студенткою Міннесотського університету, де студіює психологію. В місцевій пресі появилася її світлина.

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

Нова диригентка

Щораз більше талантів вітаємо в Відділах США! Все більше об'єднуються у служінні українській культурі наші талановиті мистецькі сили з громадським активом жінок.

До цього можемо зарахувати, що в Маямі співачка Ольга Павлова стала членкою 17 Відділу США. Свою любов до пісні, свій дзвінкий голос, свою життєрадісність вона внесла між гурт організованих жінок. За цей один крок членки їй були вдячні. Але вона пішла ще далі, бо запропонувала організувати хор і провадити його.

Яка це радість для нашого Відділу! Адже знаємо, що значить рідна пісня для українського серця! А тут під проводом досвідченої сили вона пролунає на хвалу України!

І так стала працювати Ольга Павлова з нашим хором. Невтомно відбувала проби і вже у грудні 1962 на святі Ольги Кобилянської хор виступив із двома піснями („Гей, у лузі“ і „Сонце низенько“). А в березні на Святі Жінки-Героїні вже міг пописатись шести точками.

А тепер кілька слів про саму співачку. Ольга Павлова народилась у Канаді в патріотичній сім'ї Божиків. Її батько походив із Буковини, й як священика й поета його в Канаді всі поважали. Він піддержував музикальне замилювання дочки і дав їй музичну освіту.

Свої музичні студії розпочала в академії св. Марії в Вінніпегу. Пізніше вчилася у проф. Д. Кемерона в Саскачеванському університеті. У Нью-Йорку продовжувала навчання у Норберта Арделлі, а в Маямі вчилася оперного співу у проф. Ді Філіпі.

Вперше громадянство почуло молоду співачку через канадське радіо. Там вона скоро здобула собі симпатію публіки і закріпила собі її власною радіо-програмою. Та незабаром забажала вона пізнати й інші горизонти й прийняла пропозицію Радіо Сіті в Нью-Йорку. Тут співала два роки в хор, ансамблі. Користуючись своїм знан-

ням мов вона співала кожен пісню в оригіналі, байдуже чи німецькою, італійською, еспанською чи українською мовою.

Замешкавши в Маямі Ольга Павлова продовжує співати. Часто виступає з Симфонічним Оркестром Маямі і другим громадським оркестром в Маямі-побережжя. Коли Метрополітальна Опера приїжджає до Маямі щороку на дві вистави, тоді вона співає в них менші ролі. Часто має нагоду співати в телевізії. Нераз запрошують її жіночі клуби.

Однак любов до рідної пісні керує в першу чергу її музичною працею. Недавно тому вона награла для Монітор Рекорд Компанії в Нью-Йорку альбом довгограйних платівок із українськими народними піснями. Це до тепер єдиний збір пісень сопрановим голосом у формі альбому.

В українському громадському житті Ольга Павлова бере живу участь. Вона є не тільки членкою нашого Відділу а й належить до Укр. Нар. Дому в Маямі. Є парохіянкою укр. кат. церкви Пр. Діви Марії там же.

Колишній її вчитель Ден Катерон із університету Саскачевану раз написав про неї: „Завдяки своїй чуттєвій владі і глибокому почуванню для своїх земляків, Ольга Павлова переживає й співає свої українські пісні з окремим, їй питомим чаром. Її жива особистість і вироблений голос роблять її спів таким природним, як соняшне світло. В наших складних часах це великий скарб, що його треба цінити й шанувати“.

Оцим скарбом тішиться 17 Відділ США. До ряду талановитих наших диригенток прибула ще одна, що послужить своїм умінням українському хоровому мистецтву. Вітаємо її на цьому пості й бажаємо сил і успіхів у праці! **Л. Бура**

ОСЯГ МОЛОДОЇ ВЧЕНОЇ

При Пеннсилвенському Університеті відкрито в акад. році 1963-64 Вищий Курс Української Мови під назвою *Introduction to Ukrainian*. До веден-

Співачка Ольга Павлова
Singer Olga Pawlova, conducting the
choir of UNWLA Branch 17 in
Miami, Fla.

ня курсу університет запросив молодого фахівця мовознавства д-р Наталію Пазунюк, яка в 1956 р. одержала на тому ж університеті ступень доктора філософії з української і російської мови. Згаданий курс призначений у першій мірі для студентів вищої кваліфікації, що пишуть магістерську або докторську працю.

Д-р Наталія Пазунюк осягнула академічний ступінь на Українському Вільному Університеті в Мюнхені, де студіювала у професорів Ю. Шереха, Л. Білецького, Д. Чижевського і Д. Дорошенка.

В Америці здала магістерський, а потім докторський іспит. Спершу вчила російської мови в Вест Честер Каледжі, а потім у Менор Каледжі, що його оснували СС. Василянки. Окрім того п-ні д-р Пазунюк навчає української мови в академії св. Василя Великого і завдяки їй це навчання стоїть тепер на високому рівні. Учениці академії видають українською мовою газетку „Зірниця“, а недавно тому з великим успіхом поставили п'єсу Лесі Українки „Бояриня“.

П-ні д-р Наталія Пазунюк є доволілітнім членом Ред. Колегії „Нашого Життя“. Чимало статей її пера підносять рівень журналу і причиноються до його популярності. Вітаємо нашу молоду вчену з новим її успіхом і бажаємо сил до дальшої праці!

Чи Ви вже вирівняли вкладку у Вашому Відділі?

Духова провідниця

(Памя'яті Матері Зиновії, ЧСВВ)

Неодне серце стрепенулось, коли домовина з тлінними останками Матері Генеральної ЧСВВ прибула до цієї країни. Засумували сестри-монахині, яким була духовою провідницею, відчули жаль усі вихованки Сиротинця Сестер Василіянок і заплакали всі ті численні, що їм нераз стала в пригоді. Відійшла бо справжня духовна мати цього поселення.

За її характеристикою треба сягнути в ранне дитинство. Мати Зиновія, у світському житті Стефанія Безушко, була найстаршою з-поміж трьох дочок у священничій родині. Батька втратила дуже рано, а в віці 13 літ відумерла їй мати. Дітьми заопікувалась родина. Дівчата закінчили виділову школу в Перемишському Інституті, що був, під управою. І. Примівної гарною виховною установою для дівчат.

Молода Стефанія з ранніх літ проявляла здібності до музики. Мати дбала про навчання гри на фортепіяні, що його побирали дочки спершу у Самборі, а потім у Перемишлі. У Стефанії був також гарний ліричний голос і вона залюбки співала в хорі.

По закінченні вид. школи треба було готуватись до вчительської семінарії, щоб придбати звання. Українкам обмежували доступ до цих навчальних установ і Стефанії не пощастило. Але вона з'ясувала тоді опікунові свою давню мрію, своє покликання до чернецього життя. І хоч родина відмовляла її, молода дівчина настояла на тому. Уже в 1901 р. у віці 18 літ вона вступила на новіціят у Словіті.

І так почався її монаший шлях. Здається, що в ньому мало подій і переломів. Але це велика і невпинна боротьба за внутрішнє самовдосконалення і за видимі осяги свого монашого чина. По шести роках молода монахиня, що прийняла наймення Зиновії, зложила торжественні обіти. Її пильність і здібність висунула її скоро на чільне місце як незабаром вона стала настоятелькою в Перемишлі-Засянні і Яворові. Під час 1. світової війни доля завела її

до Відня, де опікувалась нашими раненими вояками у шпиталях. А по війні у 1923 р., згідно з зарядженням духовної влади, виїхала до Америки для опіки і співпраці з тамошнім поселенням.

У тому часі вже був заснований сиротинець у Філадельфії і йшли заходи коло відновлення початкової школи у заряді сестер. Мати Зиновія спершу перехворіла зміну клімату, бо була делікатного здоров'я. Але й під час того вчила дітей музики і співу. Та вже в 1927 р. станула на чолі сиротинця. Це трудне діло вимагало напруги всіх сил і великого любячого серця. А це мати Зиновія могла дати.

Маючи за собою трудне дитинство, вона розуміла сиріт. Дитячий щебет зворушував її, а галас зовсім не дратував. Свою терпеливість вона жертвувала Господеві й ставала в тому прикладом для сестер. А своє замилювання до музики й співу передавала тим найменшим, навчаючи дитячий хор. Коли прибув до Америки відомий танцюрист Авраменко, вона притягнула його до навчання танку в сиротинці. Бо ж розуміла дитячу вдачу, що потребує відпущення й руху. А при тому переймає найкращі первні нашої народньої культури.

Сиротинець у Філадельфії — це діло рук і серця Матері Зиновії. Із тісного приміщення на 7-й вул. треба було знайти вихід у краще місце. Із цим їй також пощастило. З неймовірними труднощами вдалось матері Зиновії придбати гарну площу у кращій частині міста й покласти основи під будову нового сиротинця. У 1953 р. посвячено площу й угольний камінь. А в рік пізніше вже могли діти і школа замешкати в новому будинку.

Тоді Господь Бог призначив Матері Зиновії інші завдання. У тому ж році Сестри Василіянки вибрали собі її на свою Верховну Настоятельку з осідком у Римі, щоб із того місця могла керувати провінціями Сестер у різних країнах світу.

Мати Зиновія піднялася того.

Нелегко було їй покидати улюблене діло — сиротинець і ще незавершену будову. Але вона вірила в опіку Божу над почином. І подалась у світ, щоб провідати осідки Сестер, що їх доля розсіяла по всьому світі. Тепер, коли матірні дома в Рідному Краю знищені окупантом, тим більше треба дбати про скріплення Чину.

Мати Зиновія відвідала Доми Сестер Василіянок у Югославії й Аргентині, двічі приїздила до Америки. Під її зарядом об'єднались обидві американські провінції — Галицьких і Карпатських Сестер. Всюди простягалась її любяча опіка, її зрілий духовий провід.

І коли Господь Бог покликав її до Себе дня 5. березня 1963 р., то вона залишила міцно уфундоване діло і живу пам'ять світлої монашої постаті. „Їх діла ідуть услід за ними“, сказав про неї словами св. Івана Богослова ВІПреоув. Кир Іван під час похоронної Богослужби. А добро її серця й тепло її руки не забудуть сотні й тисячі дітей-сиріт, що виховались під її покровом.

Союзянка

ПРИВІТАННЯ

Високошановну п-ні М. П. Юркевич вітаємо з нагоди її 80-ліття. На знак признання для її цінної педагогічної і редакторської праці складаємо на пресовий фонд дитячої сторінки Нашого Життя, що її шановна ювілятка редагує, 10 австр. фунтів.

Бажаємо щастя, здоров'я і многих літ!

Управа Союзу Українок
Південної Австралії

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Радіємо дуже, що наші Відділи розуміють значення журналу для старших самітніх жінок-залишенок. Невдавано тому 4 Відділ СУА в Нью Йорку уфундував дві передплати. Щире Спасибі!

Передплату для бабуні відновила вже втретє п-ні Євгенія Розгін із Сентралії. Нову передплату уфундувала цього року п-ні Олена Назар із Джерзі Сіті. Щира дяка за те!

Символічного долара на ту ціль пожертвувала п-ні Марія Дзумига з Чіконі Фолс. Хто черговий?

Із позинів Відділів

Господарський показ

У попередньому числі подали ми вислід із куховарського курсу, що його провів 66 Відділ СУА у Нью Гейвені. А тепер можемо зреферувати сам показ, що його влаштувала в Філадельфії наша талановита організаційна референтка п-ні Ірина Кашубинська.

Вона справді незрівняна! Свій показ вміє так знаменити підготувати, що не пропадає ні крихітки часу! Правда, підготовка матеріалу вимагає від неї цілого дня праці. Але зате глядачки не потребують чекати, а цілий час оглядають щось нового.

Наприклад — руляда з курки. Щоб її задемонструвати, пані Ірина приладжує три курки. Одна, нерухана, служить для показу, як стягати шкірку. Друга, зі стягнутою шкіркою, чекає на наповнення. А третя, вже в формі руляди, спечена вранці, показує готову страву! Одже показ роботи займає всього годину часу. Готова, зашита руляда йде до печі й одна з членок її пильнує. На закінчення показу всі зможуть руляди покоштувати.

Те саме з салатками. При салатці з городини пані Ірина показує пушки (буряки, квашена капуста) щоб знати, яких уживати. Але городина вже є покраяна в кістку, щоб глядачі не мусли чекати під час роботи. При тому завважує, що картопля, буряки й огірок покраяні грубше, а яблука дрібніше. Докладні вказівки також подає щодо вживання олії.

Цими приписами була заповнена перша частина показу. У другій почалось декорування салаток і тортів. Тут прямо дух запарало, які чуда придумала пані Ірина! Чудові крокуси з яйця й огірка, калії з солонини, троянди з помідорів... Канапковий торт у формі капелюшка, оповитий стрічкою з огірочків! А потім справжні торти з польовими квітами з галареток, з фіялками й нарцисами...

Глядачки (а було їх споре число) жваво все записували. Все їх цікавило — і поступ роботи, і складники. Пані Ірина мусіла давати вичерпні пояснення і все ще

дальше були б її питали, коли б не настав час коштування всіх тих присмак.

Відділи 10 і 43 із Філадельфії щиро вдячні їй за приїзд і за труд. Бо це нелегке завдання приступати до показу по неспаній в дорозі ночі! Але пані Ірина Кашубинська невтомна у своєму намаганні створити стипендію для студентки домашнього господарства. До цього вона змагає своїми показами й віримо, що досягне цього.

Приписи подаємо в іншому місці. Тут хочемо відмітити доцільність таких показів, що так живо розворушують жіночий загал. Мабуть немає справи, що так зацікавила б особливе молодше жіноцтво, як ці практичні вказівки. Культура харчування — це важлива прикмета дому й не диво, що кожна жінка хоче її опанувати.

Тому треба ці покази якнайбільше поширити. Можна піти шляхом Нью Гейвену і поділитись досвідом кращих господинь у сво-

П-ні Ірина Кашубинська провела господарський показ у Філадельфії. Miss Irene Kashubynska during her demonstration at the cooking class in Detroit, Mich.

ему гурті. Або можна запросити пані Ірину Кашубинську, що напевне не відмовить приїзду нікому. Як фахова сила й організаційна референтка вона знає вагу й привабу цього почину для українського жіноцтва. Л. Б.

Об'їздка голови Централі

Кожна об'їздка має велике значення в організації. Тоді, коли на Конвенції чи Окружних З'їздах зустрічаються вибрані одиниці, об'їздка досягає кожен поодиноким членку. Рядова членка зустрічається з головою Централі, безпосередньо довідується від неї про актуальні осяги й напрямні та має змогу в дискусії дещо запитати чи вяснити.

В тій цілі голова п-ні Олена Лотоцька цю об'їздку намітила. В кожній окрузі вона постановила відвідати кожен Відділ, окремо провести засідання з Окр. Радою, а де воно було потрібне, то й зустріч із громадянством. Зустріч пробігала більш-менш однаково. По доповіді пані голови, що з'ясовувала напрямні СУА, його актуальні осяги й завдання та деякі труднощі, що лежать на його дорозі, слідувала дискусія, в якій членки ставили запити, прохали вяснень і висловлювали свої думки й сугесії.

Підсумки цієї об'їздки пані голова

подала в іншому місці. Тут накреслимо коротко перебіг об'їздки.

Дня 2. березня 1963 п-ні О. Лотоцька прибула до Клівленду, де її привітала п-ні Євгенія Дубас, голова Окр. Ради СУА. Увечорі того ж дня взяла участь у ювілею 10-ліття 33 Відділу СУА. Дня 3. березня, о год. 2-ій по полудні відбулася зустріч із 30 Відділом СУА. У відсутності голови п-ні Габрієльської привітала пані голову секретарка п-ні Фецачин. Увечорі того ж дня пані голова була присутня на Святі Жінки-Героїні, влаштованому Окр. Радою СУА. Дня 5. березня відбулася зустріч із 14 Відділом СУА (проводила голова п-ні Марія Чорній). Дня 6. березня — засідання Окр. Ради СУА в домі голови п-ні Євгенії Дубас; дня 8. березня — зустріч із 33 Відділом СУА (проводила голова п-ні Стефанія Городиська); дня 7. березня — зустріч із 60 Відділом СУА (проводила голова п-ні Дороти Лабик). Дня 9. березня п-ні голова виїхала до Акрону,

Огайо, де відбулась зустріч із 7 Відділом СУА (проводила містогорова п-ні А. Зепко), а дня 10. березня п-ні голова відвідала 69 Відділ у Лорейні, Огайо (проводила голова п-ні М. Дейчаківська).

Участь членок у зустрічах була утруднена через сніговію та перестуди, але все ж доволі багато їх прибуло.

Дня 11. березня п-ні голова прибула до **Дітройту**, де її привітала голова Окр. Ради п-ні **Анастасія Вокер**. Дня 12. березня о год. 10 рано відбулася зустріч із 26 Відділом СУА (проводила голова п-ні **Марія Бережанська**), а того ж дня о год. 3-тій по полудні зустріч із 37 і 58 Відділами (проводила голова першого — п-ні **Анна Строкон**). Дня 13. березня — зустріч із 31 Відділом (проводила голова п-ні **Кароліна Цимбалюк**). Того ж дня п-ні голова виїхала до **Ленсінгу**, де відвідала 38 Відділ (проводила голова п-ні **Анна Наконечна**). Дня 14. березня — зустріч із 56 Відділом СУА (проводила голова п-ні **Антонія Крохмалюк**), а дня 15. березня — зустріч із 63 Відділом СУА (проводила голова п-ні **Ольга Макар**); дня 16. березня — зустріч із 5 Відділом СУА проводила голова п-ні **Катерина Сосновська**; дня 17. березня — зустріч із 23 Відділом СУА (проводила голова п-ні **Марія Ясіньська**). Того ж дня по полудні відбулося засідання з Окружн. Радою СУА.

Цим закінчилися відвідини округи, що виказали живе зацікавлення й велику участь членства.

Дня 18. березня п-ні голова прибула до **Шикаго** й відразу в супроводі містоголови п-ні **М. Яримович** поїхала до **Милвокі** на зустріч із 51 Відділом СУА (проводила голова п-ні **Софія Хамуляк**). Дня 19. березня відбулось засідання з Окр. Радою СУА під проводом голови п-ні **Дори Рак**; дня 20. березня — зустріч із 22 Відділом СУА (проводила голова п-ні **М. Яримович**); дня 21. березня — зустріч із 36 Відділом СУА (проводила голова п-ні **Катерина Пирович**); дня 22. березня — зустріч із 29 і 74 Відділами СУА (проводила голова першого — п-ні **Тама-ра Левицька**).

Цим закінчилися відвідини округи, що виказали її постійний рист.

Дня 23. березня п-ні голова прибула до **Міннеаполісу**, де її привітала голова 16 Відділу п-ні **Валентина Єрмоленко**. Того ж дня відбулись річні збори Відділу, в яких пані голова взя-

ла участь. Дня 24. березня відбулись збори Відділу УККА, в яких пані голова, як містогорова Централі УККА, промовляла.

Дня 28. березня пані голова прибула до **Денверу, Коло.**, де для проведення зустрічі створився ініціативний комітет жінок. У порозумінні з комітетом постановлено скликати на 31. березня основні збори Відділу СУА. Зустрічню проводила голова ініц. комітету п-ні **Стефанія Левченко**, яка очолила ново-

Окружна Рада СУА в Шикаго:

Сидять зліва до права: **Балабан Л.**, заст. голови; **Рак Дора**, голова. Стоять зліва до права: **Нагорняк Д.**, Контр. Ком.; **Яримович М.**, орган. реф.; **Васильковська А.**, реф. зв'язків; **Мигаль І.**, скарбник.

UNWLA Regional Council
in Chicago, Ill.

створений 75 Відділ СУА. Дня 1. квітня пані голова відбула засідання з нововибраною Управою Відділу. Рада з цього осягу пані **Олена Лотоцька** дня 2. квітня відлетіла з **Денверу**, закінчуючи тим об'їзду західних округ СУА.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу передчасно померлої бл. п. **Ірини Пизюк** складають 5 дол. на літні табори в **Австрії** її приятелі

Христя й Юрій Навроцькі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ і в пам'ять бувшої вчительки бл. п. **Матері Євфемії, ЧСВВ** і бувшої префекти бл. п. **Матері Зиновії, ЧСВВ** в **Яворові** складаю 5 дол. на передплату журналу для бабуні в **Австрії**.

Олена Назар

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. о. **декана Івана Блавацького** складаємо 10 дол. на фонд „**Мати й Дитина**“.

Володимира і Зиновій Гіль

Жертвуйте на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні!

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Шикаго, Ілл.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 26. березня 1963 відійшла навіки наша членка-основниця бл. п. **Марія Гижовська**. Походила з с. **Вишатичі**, пов. **Перемишль** і була в нашому Відділі від засновання. Полишила у смутку чоловіка **Дмитра** і синів **Андрія** й **Петра** та дві невістки і двох унуків. Похорон відбувся дня 29. березня, в якому численну участь узяли членки нашого Відділу.

Спи, дорога посестро, вічним сном, нехай пером Тобі буде земля **Вашингтона!**

Катерина Пирович
голова Відділу

Клівленд, Огайо

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 31. березня 1963 р. відійшла від нас несподівано б. касієрка нашого Відділу бл. п. **Марія Кравчишин**. Покійна походила з м. **Мости Великі** у **Галичині**. Полишила у смутку дочку **Олену Михаленко** і двоє внуків. Членки нашого Відділу відправили її на останній спочинок.

Спи, дорога посестро, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Управа 14 Відділу СУА
у **Клівленді**

Філадельфія, Па.

З сумом повідомляємо членство СУА, що дня 10. квітня 1963 р. волею Всевишнього відійшла від нас навіки наша членка бл. п. **Марія Лаб'як**. Походила з сім'ї **Вересів** у с. **Грушатичі**, пов. **Бібрка**. До **Америци** приїхала в 1908 р., а в 1911 одружилась із **Михайлом Лаб'яком**. Була довгі роки членкою нашого Відділу, широ в ньому працювала й радо жертвувала на різні цілі. Полишила у смутку чоловіка, трьох синів, дві невістки і четверо внуків.

З жалем провели її членки Відділу на вічний спочинок. Спи спокійно, дорога **Союзяно**, а земля **Вашингтона** нехай буде легкою Тобі!

Управа 42 Відділу СУА
у **Філадельфії**

- Ukrainian Woman -

Two Great Conventions

On June 19, 1963 the International Council of Women will hold its Congress in Washington, D. C., in the very city in which it was founded in 1888 — 75 years ago.

There were but a few National Councils in 1888 that convened with them, in Washington. Now, there are about forty, from different parts of the world. At that time they started a work program that seemed incredible, in its reach and audacity. Now, they can boast of many achievements, the while they continually scan the human horizon for new work to be done.

This 75 years of work has been an inspiration to Ukrainian women too. After the revival of the Ukrainian Republic, a National Council of Ukrainian Women was founded in 1919. In 1920 we joined the International Women's Council at the Congress in Oslo. It was natural then that at the Congress in Washington, in 1925, an Ukrainian delegation was present, consisting of Mrs. Hanna Chykalenko and Mrs. Helen Lototsky. But difficulties arose, as Ukraine was then already under occupation of the USSR. The by-laws of ICW admits only National Councils from independent countries. The decision was announced later, and at the next Congress in Vienna, Ukrainian women were no longer members of ICW.

Nevertheless this bitter experience was fruitful too. After the Congress in 1925 there was a rally of Ukrainian women held in New York. Mrs. Chykalenko addressed the audience with an appeal to build up a central women's organization. Ukrainian women should be strong in America and should support here the Ukrainian cause, when their homeland is occupied, and freedom of speech denied them.

The Ukrainian National Women's League was then founded. Many years passed, filled up with organizational and cultural endeavors. UNWLA grew in Chapters and members, extended its fields of interest and gained in experience. World War II hindered its development for a while but finally one of its goals was achieved. In 1952 UNWLA became a member of the National Council of Women of America.

At the Congress in Helsinki, the Ukrainian National Women's League was represented by its President, Mrs. Helen Lototsky, and also at its next Congress, held in 1957 in Montreal. To the Congress in Istanbul in 1960, Mrs. Anastasia Volker was sent. Now the Council of Women of USA — a host to the 75th Anniversary of the ICW has nominated Mrs. Helen Lototsky as a member of the Honorary Committee, which is composed of outstanding American men and women of each state, with Mrs. Jacquelin Kennedy at the head.

A similar way led us to the other outstanding women's organizations of USA — the General Federation of Women's Clubs. After many endeavors the Ukrainian National Women's League of America, Inc. became a member in 1949. At the Convention in Boston, Mass., Mrs. Helen Lototsky, for the first time gave a report about our activities. From then on we took part in different Conventions: Houston, Texas, Detroit, Mich., Philadelphia, Pa., and Washington, D. C., with Mrs. Helen Lototsky, Mrs. Anastasia Volker and Mrs. Stefanie Pushkar as representatives.

The 72nd annual Convention of GFWC will be held on June 10-14 in Milwaukee, Wis. A rich program of events and entertainment is planned. A rare oppor-

tunity to meet and hear outstanding people and inform them about our work.

Both events should mobilize our strength and good will. We must be in touch with their trends and efforts; we must derive there our inspiration as well as render them something of our zeal.

OLGA PAVLOVA — CONDUCTOR OF OUR CHOIR

Miami soprano Olga Pavlova, born in Winnipeg, Canada, is a member of the UNWLA Branch 17 in Miami, Florida. She is well known in that area for her recitals, all of which include at least one group of Ukrainian songs. Recently she presented a copy of her newly released recording "Popular Ukrainian Folk Songs" to the University of Miami's School of Music.

At the UNWLA Branch 17 in Miami she founded and conducted a women's choir, which gave a concert on March 24th in honor of Ukrainian Heroic Women.

PRICELESS FOLK ART

Recently the Knickerbocker News of Albany, N. Y., carried an article about the folk art collection in the home of the Kochan family. Anastasia and Joseph Kochan are Ukrainians, who emigrated to America long ago and brought fine art objects with them. As they continued their pursuit of art here, their collections increased with time. Many items from it were exhibited in clubs and libraries in mid-Western states, where the Kochan couple then lived. They now live in Windham, N. Y.

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

Commemoration Year

The Ukrainian community in the Free World now marks a tragic anniversary. Thirty years ago seven million Ukrainian peasants were starved to death by a man-made famine in USSR. This enormous genocide can be compared only with the mass murder of Jews, during the Nazi regime in Germany.

How could it happen, is the first question of every uninformed person. It is hard to understand how a whole country could be deprived of food, and especially its villages. But, in USSR, where the population is now cut off from contact with the free world almost entirely, it is possible. Ukrainian peasants resisted the collectivization in 1932. By forceful means food was withdrawn from the farms, through the levying of natural taxes, several times. Therefore, in the spring of 1933 a famine broke out. Whole villages were depopulated, partly starved to death and partly scattered, in the frantic search for food. Parents lost their children, men deserted their wives. Many cases of cannibalism were reported.

This blow to our nation emerged from the harsh colonial rule of our conquerors; and the hatred of Russians towards Ukraine. Unfortunately it is not well known and examined in the western countries, the news being scarce and inadequate. In press and TV you often hear about the ordeal of "Russian peasants," and of Stalin's guilt. And, it is already notorious that only Ukrainian peasants opposed collectivization, and suffered the

paralyzing stroke of famine; and that Stalin had many partners in this deal who are responsible for this genocide.

In commemorating these victims of totalitarian rule our best homage paid to their memory will be the spreading of the truth, in the free world, about their sufferings and death.

AMERICAN WOMEN HEAR LECTURE ON "PYSANKY"

A meeting of the Arts and Crafts Group of the Darien Community Association, a women's service organization, held on the morning of March 13 at its "Meadowlands" headquarters in Darien, Conn., was addressed by its principal guest speaker, Mrs. Mary Dushnyck, Public Relations Chairman of the New York "Okruzhna Rada" of the UN-WLA.

More than eighty members heard Mrs. Dushnyck lecture on "The Art of Painting Ukrainian Easter Eggs," and the distinctive aspects of Ukrainian Easter customs and traditions. They were especially interested in her introductory remarks on the history of Ukraine and its present status. In connection with her theme on Ukrainian Easter eggs, Mrs. Dushnyck had made arrangements for Mrs. Patricia Etele, Program Chairman of the Arts and Crafts Group, to learn the technique of decorating pysanky. Consequently, observing one of their own group

demonstrating this ancient folk art with the speaker, many of the ladies were doubly encouraged to learn it.

The program on Easter eggs also included discussions by two members — Mrs. Julian McCall, who described jeweled eggs, and one on "view" eggs by Mrs. Dean Evans.

A report of the meeting appeared in the March 21st issue of *The Darien Review*, with a picture of Mrs. Dushnyck in the Ukrainian costume she wore at the lecture. The paper also had an item about the program in its March 7th issue.

Mrs. John Wallace, Chairman of the Arts and Crafts Group, stated the meeting was the best attended one of the year as well as one of the most interesting.

THE TRAVELS OF A PHOTOGRAPHER

Recently our magazine interviewed Sophia Yablonsky, who entered Ukrainian literature in the 1930s, enriching it with several travel books. As a photographer on documental films she traveled first through Morocco, and later through Indo-China and China, gathering many impressions from these countries.

Miss Yablonsky now lives in France with her two sons. Having acquired a deep knowledge of Vietnamese and Chinese life and customs, in her travels, she is at present considering a new and much enlarged edition of her former writings, which will give broader surveys of this little known area of the world.

UKRAINIAN CERAMICS

The interest in Ukrainian ceramics is growing; and many women practice it as their hobby. To foster their knowledge and skill, Mrs. Natalia Stefaniw started a series of articles on this topic. Mrs. Stefaniw is teacher of ceramics in the Ukrainian Artistic Studio in Philadelphia, Pa.

Ceramics made by Mrs. Natalia Stefaniw from Philadelphia

IN SPLENDOR OF FAME

Dancer Roma Pryma finished her recent European tour with great success. The critics' reviews of her dancing were excellent, especially those of Paris. Guide de Concert found her "Lapwing" dance best, where bird movements express the idea of an Ukrainian folk song. The Semaine de Paris remarked her "Icon" dance as beautiful and exciting. Cette Semaine preferred her "Nymph" for the subtle breath of femininity she inspired. The Journal Musical Francais described her danced legends, based on Ukrainian folklore. Information and The Aurore stressed her beautiful costumes.

This unanimous praise of French connoisseurs was confirmed by reviews of Geneva, London, Vienna and Munich, where Roma Pryma had also performed.

UKRAINIAN LANGUAGE AT PENNSYLVANIA UNIV.

In the Bulletin of Graduate Studies, in the school year 1963-64 a course called "Introduction to Ukrainian" is announced. A young linguist Mrs. Nathalia Pazuniak, Ph.D. was placed in charge of it. The course is offered to graduate students who are preparing themselves for a master or doctor's degree.

Mrs. Nathalia Pazuniak in 1956 received her doctor's degree at the Pennsylvania university. Her specialty the Ukrainian and Russian languages. She formerly taught Russian in West Chester College, and is now teaching Ukrainian in Manor Junior College in Philadelphia.

Mrs. N. Pazuniak is a member of UNWLA and has worked for years on the editorial Board of our magazine. She has had editorials and articles as well as cultural material for internal use of UNWLA. We congratulate our young linguist and member on this success.

Ballerina Roma Pryma is shown on Greek ruins in Delphi

75TH ANNIVERSARY CONFERENCE OF INTERNATIONAL COUNCIL OF WOMEN

The Triennial Assembly of the International Council of Women will be held in Washington, D.C. from June 19 through June 30. Several hundred delegates will represent 49 countries of Europe, Asia, Africa, Latin America, Australia and New Zealand, as well as the United States and Canada, at the twelve-day conference to be held at the Statler-Hilton Hotel in our nation's capital. The Ukrainian National Women's League of America, which is a member organization of the National Council of Women, will be represented by its president, Mrs. Helen Lototsky. Also attending the Conference will be Mrs. Mary Dushnyck for "Our Life" Magazine.

The chairmanship of the 75th Anniversary Honorary Committee has been accepted by the First Lady, Mrs. John F. Kennedy, as well as Mrs. Lyndon B. Johnson and Mrs. Dwight D. Eisenhower, it has been announced by the president of the NCW in the United States, Mrs. Yarnall Jacobs. The Committee will include women leaders from all over the world, ambassadors' wives, presidents of national organizations, prominent women in

government and all fields and professions, and outstanding women in local communities. Mrs. Lototsky has also been named a member of this distinguished Honorary Committee.

The Conference has scheduled a series of committee and board meetings on a variety of subjects, such as woman suffrage, family relationships, migration, international relations and peace, health, education, finance, housing, the arts, trades and professions, etc. Program plans for the next three years will be formulated after reports from the member countries have been given.

In addition to the working sessions, there will be time for the delegates and guests to enjoy the cultural and social diversifications offered by the capital city of the United States.

Mary Dushnyck
Organizational Chairman

OUR LIFE
Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Суспільна опіка СФУЖО

Недавня Конференція Управи СФУЖО в Торонто навіттила між іншими ділянками праці, також і суспільну опіку. І то з тим більшим успіхом, що осідком референтури СФУЖО і Комісії Сусп. Опіки в Канаді є Торонто. Отже тут саме розвивалась ця праця й рееструвались її перші осяги.

Суспільна опіка має в еміграційній спільноті куди більше значення, ніж у нормальних обставинах. Нація в переселенні чи новому поселенні значно більше потребує опіки й допомоги. Цього свідомі імміграційні чинники кожної країни. Тому вони бачно студіюють усі прояви життєздатности й її заломання своїх новопоселених громадян.

Тим більше хвилюють вони тих, що їх це безпосередно торкається. Ми хотіли б зберегти нашу спільноту якнайбільш міцною й відпорною на всі потрясення, що їх життя приносить. Тому включимо суспільну опіку в план праці різних організацій і є згідні присвятити їй чимало праці і гроша.

Але що з того виходить? Справа більш складна, ніж здається на перший погляд. Показується, що потреби людей і їх клопоти зовсім інші, ніж були давніше. Та й не стоять на місці, а підлягають різним змінам, що їх життя приносить. Змінились також методи суспільної опіки, поспіваючи за новими формами життя.

До цих справ і явищ мусимо приглянутись, коли наша опіка має бути успішною. Потреба української людини — це не конче справа грошової допомоги. Хоч воно й становить велику частину нашого клопоту, але саме ту, на яку в упорядкованій модерній державі найлегше зарадити. А ба-

гато більше потреб виринає в ділянці недоліків морального порядку. Тут може допомогти тільки українське серце й українська рука, що зрозуміє й відчує горе братньої душі.

Сучасна суспільна опіка розробила цілу систему підходу до людського нещастя. Засади ці відзначаються тонким пізнанням людської душі і справжнім бажанням допомогти людині в клопоті. Поверховним жестом чи одноразовою увагою тут нічого не вдієш. Тому й перебудувалась суспільна опіка на офіційну, постійну установу, а її працівники вивчають не шляхетне завдання, як фах. Отим забезпечено тяглість праці і її серйозні, обгрунтовані засади.

Але всеж доривочної допомогової праці і тепер не відкидають. Вона також потрібна, а навіть не-обхідна для справжньої суспільної опіки. Сам факт масовости промовляє за нею: чи могли б установи суспільної опіки обійтись без збіркових акцій, без допомоги праці широких кругів?

Та й ще одне говорить у її користь. Офіційна суспільна опіка все є під загрозою бюрократії, притаманній усякій бюровій роботі. А добровільна робота організацій завжди матиме живий нерв людського співчуття і зрозуміння. Вона ведена виключно доброю волею й охотою допомоги, що має перевагу над усіма іншими міркуваннями.

І тут доходимо до світлого призначення суспільної опіки в жіночих організаціях. Без неї не могла б існувати і найбільш досконала система офіційної суспільної опіки. Оця допоміжна жіноча служба, що її виконують американські чи канадійські жіночі організації, є тим теплим промінчиком,

що озолочує простягнуту руку офіційного чинника. Тут себе доповнюють досконало — офіційна допомога з живим сумлінням сучасної людини.

Комісія С. О. СФУЖО влучно підхопила цей момент у Торонто. Суспільну опіку над українською громадою виконує Фонд Допомоги Українців Канади (давніша назва — Суспільна Служба Українців Канади). Його система оперта на новітніх засадах та пов'язана з мережею офіційної суспільної опіки в Канаді. Знайти в тому місці для діяння жіночих організацій стало завданням Комісії Сусп. Опіки СФУЖО.

Першим кроком для того було засновання Порадні Суспільної Опіки. Вона діє від ФДУК-у, але постала з ініціативи Комісії СФУЖО. В ній працює фахова сила (магістер суспільної опіки), що допомагає вивчати потреби й клопоти української публіки. Щоб удоступнити це ширшим кругам Комісія Суспільної Опіки відкрила Куток С.О. в часописі „Наша Мета“, де обговорює найбільш конечні закони й розпорядження в тій галузі.

Діяння Порадні виявило потребу людських сил для щоденної допомоги, що її сама Порадня виконати не може. Показується, що старі або хворі самітні по шпиталях прагнуть слова підтримки. Багато з них через незнання мови не може полагодити різних формальностей з урядами, шпиталями. Є й такі, що надаремне шукають праці. З ними чи до них треба піти й полагодити на місці.

Тут Комісія Сусп. Опіки висунула думку створити Добровільну Жіночу Службу. Це є гурт жіночок-охотників, що є членами наших складових організацій або й по-

Із Гуртка Книголюбів у Дітройті

Дня 2. квітня в приміщенні „Самопоміч“ зібрались членки Гуртка Книголюбів. Цього разу обговорювали творчість **Ольги Мак**. Говорили пп.: Галина Крись про повість „Бог вогню“, Іванна Цісик — „Жаїра“, Олена Климишин — „Проти переконань“, а Дарія Бойчук, розказавши коротко біографію письменниці, зупинилась на творах „З часів Єжовщини“ та „Чудасій“.

Хоч початково плянувалось обговорити всі розглянені твори разом, то виявилось, що зацікавлення присутніх творчістю Ольги Мак завелике, й тому кожний твір було обговорено окремо. В дискусії взяли участь пп. Д. Бойчук, С. Шумило, М. Квітковська, О. Климишин, Г. Крись, І. Цісик, а також гості — д-р К. Вагилевич і д-р М. Климишин.

Ольга Мак — письменниця небуденна. Вона дала українській літературі дуже вартісні твори. Чи це буде пригодницька повість для молоді „Бог вогню“, яка крім захоплюючих пригод, до яких поривається кожна молода людина, має виховне значення, бо вчить, що людина, яка, поважаючи чужі закони, не забуває своїх прадавніх звичаїв, завжди буде в пошані. Шануватимуть її всі: і свої, і чужі, і культурні люди, і дикуни. І навпаки: „хто матір забуває...“ того цураються всі.

Чи це буде автобіографічна повість „З часів Єжовщини“, яка завжди буде документом і обвинуваченням того нелюдського режиму, ім'я якого — комунізм.

ходять з-поза них і зобов'язуються цю працю виконувати. У Торонто знайшлася спора громадка їх. При Порадні вони перейшли вишкіл у новітніх засадах суспільної опіки. Поволі перебрали оті щоденні завдання, що вичислені вгорі і гарно з ними справляються.

Оці три почини Комісії Сусп. Опіки — це тільки початок її шляху. Але вони вказують, що в умовах нашого поселення та зрізничованні нашого суспільства можна знайти свій окремий шлях. Треба тільки гармонійно поєднати наше жіноче призначення з модерною побудовою ділянки і потребами нашої спільноти.

Чи „Жаїра“, яка в душі кожної культурної людини викликати оги до кожного, хто цурається свого роду і звичаїв, бо „народ без звичаїв — це тулуб без власного лица, це — ніщо“, бо рабська натура заслуговує тільки на презирство, а „хто має око ви на душі — скрізь буде рабом“.

І милий „Чудасій“ навіть тоді, коли всі Олексі, об'єднавшись, покажуть мамаші-Росії її місце, не стратить своєї вартості, бо говоритиме читачеві споконвічну істину: Не такий чорт страшний, як його малюють.

Найдовше дискусанти зупинились над романом „Проти переконань“. Більшість вважали, що в цьому творі авторка не досягнула мети, і твір вишов непереконливим — ані добром персонажів, ані дискусіями „за“ і „проти“ релігії.

Гурток вирішив (книголюби ж!) вимагати від письменників більшої уваги до мови у своїх творах. Якщо кілька років тому можна було збути таку вимогу заввагою, що нема, мовляв, відповідних підручників, то тепер цього сказати не можна. А треба, щоб герої у творах не вичерпувались і не приходили до переконань (чи набирали переконання), а — переконувались, дальше — щоб зникли такі дивогляди, як: „все одно, що з пустого в порожнє переливати“. Та це ж

польонізм із русизмом в одній суспрязі!

Зі сторінок нашої преси майже зникло гарне українське слово „однаково“. Тільки й того, що кожного року в березні його пригадуємо... А російському виразові „переливати з пустого в порожнє“ наша мова має дуже гарний відповідник: „товкти воду в ступі...“.

Наприкінці п-ні Д. Бойчук прочитала відкритий лист Докії Гуменної до членок нашого Гуртка, надрукований у Н. Ж. Зворушені такими щирими словами, висловлюємо Вам, пані Докіє, на цьому місці наше сердечне „спасибі“!

Г. Крусівна

ДО 4-го ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

З кінцем травня 1963 проминув реченець надсилення творів на наш Літ. Конкурс. Ми раді, що наш жіночий загал живо відгукнувся на нього. Спогади — це дуже популярний жанр і багато людей любується в тому. Менше учасниць спробувало пера в життєписі, але й тут маємо гарні осяги.

Мистецьке Жюрі в особах — ред. Степан Волинець, ред. Наталія Когуська і д-р Марина Рудницька вже перебрали матеріал до прочитання. Незабаром сподіємось, що зможемо проголосити вислід, що, як завжди, принесе несподіванку.

Комітет Літературної Нагороди

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

Світовий Рух Матерей (М. М. М.), міжнародня організація, якої ми є членом, закінчила 15 літ свого існування. У своєму змаганні в користь матері Світовий Рух Матерей має за собою не один здобуток. Осягнувши дорадний статус в Об'єднаних Націях — випрацював і зложив там Хартію Матері, актуалізуючи цю тему в Комісії Статусу Жінки при ООН. Численні Студійні Дні і Конгреси широко насвітлили становище матері в різних країнах та потребу перемін.

Вступаючи в чергове 15-річчя Світовий Рух Матерей (М. М. М.) намітив широкі пляни розбудови своєї організації. Поруч популярної газети Світовий Рух Матерей плянує влаштувати виставки, присвячені материнству і продовжувати працю Студійних Днів і Конгресів. Для тієї цілі проголошує збірку. В усіх середовищах, що сприяють завданню Світового Руху Матерей, жінки доброї волі можуть зложити грошову одиницю своєї країни.

До цих прихильників Світового Руху Матерей належить також українське жіноцтво у вільному світі. Байдуже чи живемо в Північній чи Південній Америці, Австралії чи Європі, зложімо одного кводра, пеза, крузейра, шілінга, марку чи франка на ту ціль. Підтримаймо розбудову Світового Руху Матерей!

Пожертви можна складати в централі своєї складової організації, яка перешле їх на відповідну адресу.

УПРАВА СФУЖО

Із життя наших Централь

ДИТЯЧА СВІТЛИЧКА В СИДНЕІ

Союз Українок Австралії в Сиднеї проголосив організацію **дитячої світлички**, що гуртуватиме дітей від 3—6 років кожної суботи від год. 9-ої рано до 2-гої по полудні. Діти мали б навчитись там своїх пісень, молитов, ігор, перебували б у гурті своїх ровесників, збільшили б запас українських слів. Ця перша того роду станиця в Австралії налевно знайде зрозуміння в батьків.

На пропозицію Союзу Українок Австралії в Мелбурні Український Театр підготовляє тепер **дитячу п'єсу** М. Підгір'янки „В чужім пір'ю“. Підготова проходить під мистецьким керівництвом п-ні І. Залеської і при допомозі управительки школи п-ні Сліпецької. З боку СУА видатну поміч дає п-ні Ірина Білинська. Костюми для дітей виконують членки СУА (пп. К. Ющик і М. Осідач). Весь дохід із п'єси призначений на Дім Української Дитини.

ЗАГ. ЗБОРИ УКР. ЖІН. СОЮЗУ У ВІДНІ

Дня 27. січня 1963 відбулись заг. збори товариства після довгої перерви. У неприявності голови п-ні д-р І. Зошук збори відкрила членка Управи п-ні Софія Гавриш. Предсідницею зборів вибрано п-ні Марію Бачинську-Донцову, а секретаркою п-ні Марію Граш-Наконечну. Мовчанкою вшановано померлих в останньому часі членок, а саме бл. п. Софію Юзичинську і почесну членку товариства бл. п. Олену Січинську.

Товариство в останньому часі не проявляло діяльності й продовжило каденцію. Бажаючи вийти з інертності, приявні членки постановили відбути заг. збори, дарма, що не могли заслухати звітів та провести контролі книг, отже й уділити абсолюторії. Та бажання відновити діяльність було сильне й оправдане.

По короткій дискусії приступлено до перевибору Управи. До неї увійшли: п-ні Анна Жук, голова, п-ні Галина Довгалюк, містоголова, п-ні Ірина Викгам-Затей, секретарка, п-ні Софія Гавриш, скарбник. Референтками стали — п-ні Стефанія Тайль організаційною, п-ні Анна Мельничук господарською, п-ні М. Грех членкою У-

прави. До Контр. Комісії увійшли: пп. Марія Бачинська-Донцов, Марія Граш-Наконечна і Марія Лютий.

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ В МІОНХЕНІ

Дня 25. листопада 1962 р. Об'єднання Українських Жінок улаштувало вперше в Мюнхені **Вишивані Вечерниці**. Відкрила їх вступним словом голова п-ні Олександра Бойко-Сулима, запрошуючи присутніх оглянути виставку вишивок, розмінену в сусідній кімнаті. Зразки зі збірки п-ні Гампер ілюстрували різні околиці України. В програмі був ще дует пп. Микитчак і Йогансен, а потім слідувала дефілада вишиваних моделей. Жюрі по довшій нараді присудило перше місце панні Войтович, друге п-ні Штайнер, а третє п. Сянишинові. Перше за стрій української дівчини, друге за вишивану блюзку, а третє за вишивану сорочку, яку вишила дружина-німка. Слідували ще відзначення, що їх одержало сім власниць вишиваних суконь.

Вишивані Вечерниці дали гарний перегляд можливостей нашого народного мистецтва та скріпили товариське життя громади.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

В останньому часі потерпіли ми велику втрату через смерть нашої членки **Людмили Чигринцевої**. Дня 26. січня 1963 р. відійшла вона нагло у вічність у віці 59 літ. З жалем наше членство відчуло цю втрату. Покійна бл. п. Людмила Чигринцева була завжди присутня на наших ширших сходах та завжди вносила веселий настрій у наші наради. Це додавало нам охоти до живішої праці і підносило наш настрій у розмовах чи ділових нарадах.

Похорон відбувся дня 27. січня, в неділю, й це дало змогу великій кількості людей віддати Покійній цю останню прислугу. Окрім членок ОУЖ прибули всі українці з Каракасу, а також багато з-поміж венезуельської інтелігенції, що Покійну знали й цінили. Великою силою вінців і квітів попрощала її наша громада.

Об'єднання Українських Жінок Венезуелі

ПОЇЗДКА ДАРІЇ РЕБЕТ

Пані Дарія Ребет, відомий публіцист і громадська діячка, відбула поїздку по наших осередках у ЗДА і Канаді. Тема її публічної доповіді була: „Політика Москви й український визвольний рух на тлі процесу Сташинського“, в якій вона вказала на головні рушійні спонуки Кремля у відношенні до України. Її виступи стягнули добірну публику, що бажала послухати вражень людни, безпосередньо заторкнutoї недавнім процесом.

Окрім публічних виступів п-ні Ребет була гостем жіночих і студентських організацій. Як містоголова Об'єднання Українських Жінок Німеччини вона реферувала про працю жіноцтва, для молоді вона підготувала доповідь про наші визвольні змагання. Як гість УВАН у Вінніпегу говорила на тему „Проблеми нової історіософії“. В Монреалі промовила в радіо „Голос Канади“ для передачі в Україну.

Об'їздка п-ні Ребет знайшла відгук в американській і канадійській пресі. В Дітроїті, Вінніпегу, Монреалі й Едмонтоні кореспонденти перевели з нею інтерв'ю.

Під час побуту у Філадельфії Управа СФУЖО відбула спільне засідання з гостею з Європи. У Вінніпегу Секція Журналісток СФУЖО влаштувала прийняття, а в різних місцевостях комітети жіночих організацій гостили п-ні Ребет на окремих вечорах.

ПОКЛІН МАТЕР'ЯМ 1933 Р.

Під такою назвою появилась у журналі **Світового Руху Матерей „Вісті й Документи“** коротка згадка пера Ангеліни Ковальської. З'ясувавши, як дійшло до голодової катастрофи в рр. 1932-33, авторка описала перебіг її та величезні жертви в людях, що вона коштувала. Свій опис закінчила закликом до матерей світу, що повинні зрозуміти й оцінити цю велику жертву українських матерей. Нехай же вона не проміне марно!

П-ні Ангеліна Ковальська є членом Управи М.М.М. і репрезентує там Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

На сторожі здоров'я

д-р Іван Дідюк

Харчування дитини

Редакція Н. Ж. прислала мені запит читачки, що бажала інформації про відживу дитини та який це має вплив на формування зубів.

Під час моєї дентистичної праці часто зустрічаюся із проблемою відживи дитини. Нерозумно при малих пацієнтах заклопотані матері ставлять різні запити і з них виходить, що вони не все правильно про те поінформовані. Тому часто доводиться говорити з матер'ями на ту тему.

Як я вже згадав у ч. 2 Н. Ж. зуби сформовуються ще в лоні матері і від того чи мали відповідну кількість складників, залежить їх відпорність. Але правильна віджива дитини теж має велике значення для росту зубів. Про те хочу подати тепер кілька загальних вказівок.

По відлученні дитини від грудей її їжа повинна бути наполовину плинна (риж і молоком, зварені крупки з молоком, м'яко зварене яйце, шоколяда). Поступово треба її привчати до щіткої їжі та городини, що має в собі вітаміни.

По першому році життя. Від уродження дитини аж до 16 місяців треба годувати дитину дуже обережно. Дієта 16-місячної дитини повинна так виглядати:

6:30 рано — молоко (4-6 унцій) ячмінної або вівсяної каші (2-3 унції) змішаної напів із молоком.

9:00 рано: помаранчевий сок (1-2 унції).

10:00 рано: так як о 6-тій год, змінити кашку.

2:00 по полудні: росіл із яловичини або курятини (1 до 2 унцій), один білок із яйця, напів зварений, кашка з молоком (3 до 4 унцій), також молоко до пиття (2 до 3 унцій).

6:00 увечорі: так як на снідання.

10:00 увечорі: так як на снідання.

По 16 місяцях. Дитина розвивається й потребує більше їсти. Можна затримати попередню схему, а тільки збагатити її. На снідання давати 2 унції молока більше, на обід ціле м'яко зварене яйце, трошки хліба, більше росолу і навіть трошки картопель та маленький кусник м'яса. Розуміється все це треба робити поступово, взагаючи, щоб дитина не була голодна, але й не перегодована.

Від 2 до 6 років. Снідання: кашка з рижу, пшеничних крупок або вівсяних, одне м'яко зварене яйце, молоко або какао, хліб із маслом, городовина (яблука, помаранчі).

Обід: Росіл із м'яса й городини, трохи м'яса, яйце, зелена городина (горох, фасоля), картопля, хліб з маслом, макарони, компот.

Вечеря: Росіл або трошки м'яса, кашка, яйце, молоко, хліб із маслом, компот.

Не слід давати дітям кави або чаю. Це спричинює передчасне ослаблення шлунка, кишок, а головню нервів.

При цій дієтній системі треба пам'ятати, що дитина повинна їсти маленькі порції різноманітної їжі й усього по трошки. Це побудить її апетит і вона скорше це з'їсть, ніж багато однієї хочби якої смачної страви. Це вказане також тому, що кожна страва має інші складники, як вітаміни, мінерали, що їх дитина потребує до будови різних частин свого тіла. Між ними також зубів. При їжі треба дитину привчати також до порядку, чистоти й терпеливості, треба також учити, щоб по кожній їжі почистила зуби. Тим самим у неї витвориться навичка до чистоти й чищення зубів, що стане потім для неї нормальним обов'язком.

ЩІТКА І ГУСТЕ, ЛІСКУЧЕ ВОЛОССЯ

Одним із необхідних приладів до плекання волосся — це добра, волосянна щітка (не за м'яка і не за тверда). Волосся слід щіткувати проти його росту, схиливши голову вперед (нижче серця). Це все, коли маємо на увазі здорове волосся. Коли ж волосся є крихке, випадає та скоро товстіє, тоді щіткування може викликати погіршення стану. Тут треба відкинути щітку, а взятися за лікування волосся і скріплення цибульок.

Для здорового вигляду волосся важливо також — як і чим його миемо. Загально вживають до миття окремої рідини т. зв. шампону, достосованого до нормального або масного чи сухого волосся. Однак дуже корисно навіть при найбільш здоровому волоссі обмити його в відварі з зілля. При надто масному чи сухому волоссі це миття є навіть вказане.

Для тієї цілі добираємо різні лікувальні рослини. Подаю тут мішанину з шести різних складників, що їх легко дістанемо в кожній більшій аптеці. Це є — кропива (nettle), розмарин (Rosemary herbs), лопухове коріння (Burdock roots), березове листя (birch leaves) — по 1 унції кожного, квіт із конюшини (clover bloom, ½ унції) і арніки (arnika bloom, ¼ унції). Це зілля вимішати добре й перемешувати в слоїку. Для одного миття вистачить 5 чубатих ложок цієї мішанки заварити в двох літрах води. Потім відставити з плити й коли прохолоне до відповідної температури, вживати до миття. Мила вживати дуже лагідного, найкраще жовтка.

Застосовуючи таке миття довгий час, наше волосся окупить й вилікується з педомогань. Звісно — допоможе нам теж відповідна дієта. Впроваджуючи в наше харчування багато городини, садовини й набілу, це матиме також свій вплив і на волосся.

Щойно вилікувавши волосся в такий спосіб можна починати щіткування. В кожному разі починати слід від дуже м'якої щітки.

Євгенія Янківська

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

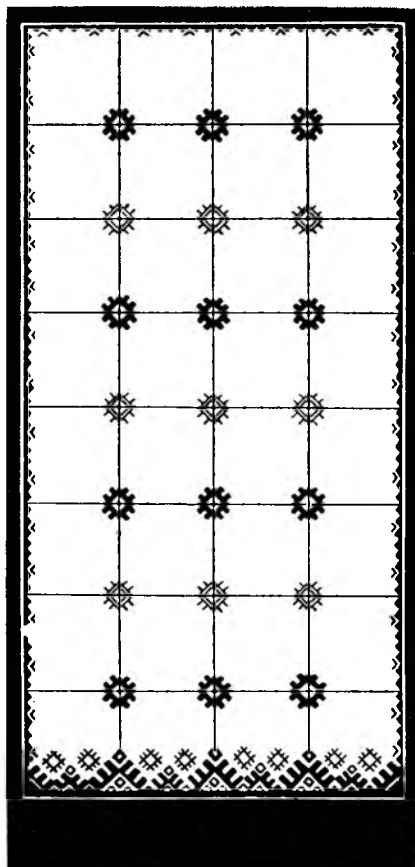
Замовляти в Централі С.У.А.

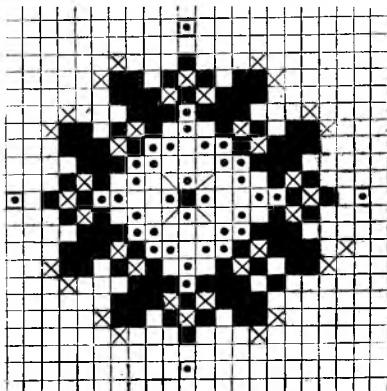
Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНІ ЗАВІСКИ

Вишивані завіски надають кімнати найбільшого чару. А все ж здається — не так легко здобутись на них! Виши-

Бічниця завіски
Embroidered curtains

Малий мотив, розкинений по полі завіски, яснішого розкращення.

вати приходится багато, бо в кімнаті бувають звычайно два вікна, а то й більше.

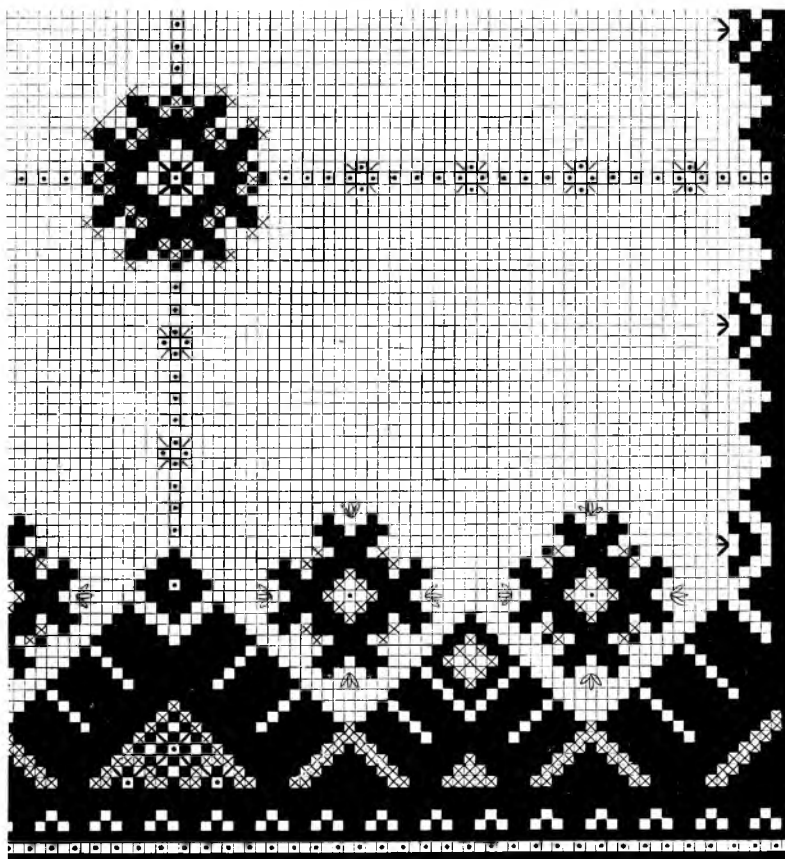
Це відстрашує тільки тоді, коли тієї вишивки багато. А показується, що її зовсім непотрібно давати стільки, як нераз бачимо в українських домах. Особливо, коли йдеться про вузькі бічниці, де середина вікна покрита сіткою.

Подаємо модель таких вишиваних завісок. Бічниці зладжені з білої або кремової панам, ширини 20 інчів. Довжина залежить від розміру вікна. Вишивка розміщена по цілому полі бічниці, але дуже ошадно. Заки станемо вишивати, треба розміряти цілий простір, визначити місце на широкий

і вузькі рубці та обрахувати місце для круглих мотнів.

Як бачимо на рисунку — головний тяглий взір уміщений на долішньому краю. Із трьох сторін бічниця обмежена вузьким взірцем, що виводиться з більшого. Вишивка може не досягати самого краю так, щоб видно було вузьенький білий рубець, або може сягати до самого краю й рубець завіски завертається під спід. Середуші мотиви однакові рисунком, але не кольорами. Вони чергуються рядами. Між собою сполучені тонкою, перерivanoю лінією.

Кольорування вишивки. В оригінальному виконанні вишивка мала чорно - червоно - жовте розкращення.

Взір до завіски, виконаний хрестиками у трьох красках: вишневій, ■ ■, жовтій x x x x і зеленій . . . .

До вишивання вживати ниток Д. М. С. — вишнева ч. 815, жовта ч. 742, зелена ч. 906.

Crossstitch design for embroidered curtains, colors used: deep red, yellow and green

Порадник нар. строю.

ДОПОМОЖІТЬ СПРАВИТИ СТРІЙ!

У нашій місцевості є кільканадцять дівчат у шкільному віці. Вони хотіли б

дівчатка виступили в строях. Потім зможуть брати участь у процесіях коло церкви, а це напевне зворушить їх

Дитячі строї, виконані Музейною Комісією Ліги Українських Католицьких Жінок в Едмонтоні для показу під час Епархіяльного З'їзду ЛУКЖ. Демонструють діти Наталка і Андрій Лишаки.

У дівчинки квітчаста спідничка і золотисто-жовта попередниця. У хлопчика сині оксамитні шаравари і червоні чобітки, зроблені на замовлення. Classic national costumes for children were made by League of Ukrainian Catholic Women in Canada and demonstrated at their meeting in Edmonton, Alta.

справити собі народній стрій якнайдешевшим коштом, бо їх батьки незможні й мало зацікавлені в тому. Хотілось би тим дітям допомогти! При парохії є школа українознавства, незабаром матимемо закінчення шкільного року. Було б дуже гарно, коли б

Однак для сучасного мешкання це могло б бути занадто понурим, тому можна сягнути за живішим, а все ж народнім — вишневим, жовтим і зеленим. Це тоді, коли б ми взяли на завіски білу чи кремову панаму. Кольорова скаля наших народніх вишивок пов'язана з таким тлом.

матерей! Пригадають собі, як то колись самі пишались своїми народніми строями...

Хоч ми далеко від українських осередків, бо живемо під мексиканською границею, проте треба всіма засобами підтримувати в дітвори замилювання до свого. Такий стрій напевне дівчаткам сподобається і вони пишатимуться ним перед своїми ровесницями-американками. Тому допоможіть нам коротким описом строю, а головне — порадою, де й як придбати всі ті складники, щоб могли собі самі пошити і щоб дорого не коштувало.

Читачка з Техасу

У нас уже не раз був опис дитячого народнього строю, а оце недавно тому подали ми один в англійській частині на прохання тут народжених читачок. Дуже радо вишлемо Вам дотичні сторінки і ще докладніший опис. Окрім того подаємо світлинку народнього строю для дітей, що його випрацювала Ліга Українських Католицьких Жінок Канади й демонструвала недавно тому на Епархіяльному З'їзді в Едмонтоні.

Коли б Вам були потрібні точніші дані, присилайте запити. Радо будемо містити відповіді у нашому порадику, бо може вони припадуться й іншим нашим осередкам. Ред.

Городничий порадики

Я переховала через зиму в пивниці, в землі гіяцинт. На весні він випустив листочки, а всередині почав зав'язуватись квіт. Коли ж я внесла його до мешкання, поставила до сонця і стала підливати — по трьох тижнях листки пожовкли, а пуп'янок зігнув. В. А.

Гіяцинт згинув через перенесення з темної пивниці на сонце. Нагла зміна для нього вбивча. В ясній, соняшній кімнаті треба його хоч один тиждень берегти від прямого сонячного проміння, закриваючи папером. З пивниці виноситься, коли покажуться перші прозябці й поволі призвичаюється його до сонця. Роман Коцик

ЛІТО В КВІТАХ

Не тільки на жіночих головах позаквітали чарівні дива з братків, маків чи троянд. Але квітами всіяні жіночі сукні чи білля.

Так, розкошуємо в квітчастих тканинах! Неважно, чи це вранішня суконка, яку здыгаємо до роботи, чи це пополуднева на коктейль, чи вечірня до танку. Все рясно осипане квітами всіх відтінків і форм. Окрім квітів панують також горошки, лінійки та зубці.

Бувають цікаві комбінації кольорів. До квітчастої спіднички — гладкий станичок і черевики в кольорі квітів. До гладкої сукні — квітчастий жакетик і знов черевики й торбинка в кольорі квітів.

Навіть рушниковий матеріал на пляжу виробляють у квіти. З нього шиють телер нагортки, сукні і шапочки.

НАШИМ ДІТЯМ

ЛЮБА МАТУСЯ

Мамині руки,
теплі, ласкаві мамині руки!
Завжди готові поміч подати
мамині руки.

Мамині очі,
добрі, привітні мамині очі!
Зорями сяють повні любови
мамині очі.

Мамине слово,
правда й наука мамине слово!
Щира порада, люба розрада
мамине слово.

Просимо в Бога
сил і здоров'я рідній матусі.
Многая літа любій матусі,
многая літа!

Г. Чернобицька.

У страху великі очі

Народня казка

В одному селі проживали разом бабуня-говорушка, внучка-веселушка, курочка-квокотушка, та мишка-клапоушка.

Бабуня з унучкою — у всій хаті, курочка — в запічку, а мишка — під пічкою, в нірці. Бабуня по воду ходила, і внучка воду носила, і курочка собі в запічок водицю тягала, і мишка в нірку водичку приставляла. У бабуні відра отак-енні, а у внучки — отакі-ї, а у курочки — отакенькі, — як огірочок, а у мишки — отакісінькі, — як наперсточок.

У бабуні коромисло велике, і у внучки — величеньке, а у курочки — маленьке, а у мишки — малісіньке.

Бабуня води набере, додому несе туп-туп, туп-туп... а вода з відер хлюп-хлюп, хлюп-хлюп... та на землю та струмочками, струмочками... Тож за бабуною дві мокренькі доріжки від криниці до самої хати так і простягнуться.

А внучка іде, туп-туп, туп-туп..., а водиця з відерок хлюп-хлюп, хлюп-хлюп... та на землю дзюрком, дзюрком, та за внучкою дві мокренькі стежечки від криниці до самої хати так і в'ються.

А курочка біжить, туп-туп, туп-туп..., а водичка з відерць хлюп-хлюп, хлюп-хлюп та на землю ниточкою, ниточкою... то за курочкою дві мокренькі смужки в запічок...

А мишка біжить — поспішає,

туп-туп, туп-туп..., а водичка з відеречок хлюп-хлюп, хлюп-хлюп, та на землю крапелькою, крапелькою... То за мишкою дві мокренькі смужечки прямо під пічку...

От раз і пішли вони всі четверо по воду. Понабирали, додому несуть. Попереду бабуня виступає, за бабуною внучка, за внучкою курочка, а за курочкою мишка поспішає.

А недалеко, в зеленому садочку, під яблункою зайчик дрімав, одпочивав... А на тій яблунці, на довгій гілочці, на коротенькому хвостикі яблучко висіло. Давно вже поспіло. Надокучило йому на яблунці висіти. „Ех, — дума яблучко, — хто б оце яблунку труснув, щоб мені, спілому, на землю власти“. А тут де не візь-

меться вітрець — непосіда. Налетів, яблунку труснув, а спіле яблучко з гілочки бу-бух!.. та зайчика по носі!..

„Ой, лелечко!.. мисливці!.. стріляють!..“ Та хода, хода... Та від страху нічого не бачить. А тут йому назустріч і бабуня з унучкою, і курочка з мишкою, та всі з відрами, та всі з ловними. А зайчик з усього розгону їм під ноги!.. Бабуню повалив, унучку підбив, курочку на спину перекинув, мишку лапкою придавив... та тільки його й бачили...

А у наших водоносок відра перекидалися, водичка розлилася, коромисла в траву... Насилу вони повставали... від страху до пам'яті не прийдуть... А постававши, як пустяться бігти додому!.. В хату вскочили, бабуня — на лаву, внучка — під лаву, курочка — в запічок, а мишка під піч, у нірку.

Бабуня сидить, тремтить, від страху в голові помутилося...

— Що воно за звір такий під ноги їй шарахнув?.. Не інакше, як ведмедюка! І як тільки я, стара, жива зосталася?!”

А внучка з-під лави:

— Бабуно! Який вовчище на мене набіг!.. Очиська немов свічки горять... Зубами клацає... Хвіст отакезний... Думала, бабуно, з'їсть мене зовсім!!!

А курочка в запічку тремтить. Головоньку під крильце сховала.

Попереду бабуня виступає, за бабуною внучка...

Сама собі не вірить, що до хати добилася.

— Ну й лис! — думає. — Та отакеського лиса ще й не вида- но! Як це він мене не зтріб?!.

А мишка під пічкою сидить, їй кіт-розбишака уявляється...

— Ну й котяга був! І відкіля такий узався? А очища..., вуси- ша!.. Як лапою він мене притис- нув, думала й кінець мені... І як це я втекла, врятувалася?!.

А зайчик сірецький додому при-

біг, засапався, не віддихнеться... у куточок забився, себе не пам'я- тає... Клубочком згорнувся, до землі прищулився, думає:

— Ну, й мисливців відкілясь набралось!.. Та всі з рушницями, та всі з торохтіями!.. Як тільки мене, сірого, ноги умчали? Добре, що довгі вирости!..

Так от з тієї пори, з того вре- м'ячка і кажуть люди: „У страха великі очі — чого нема і те ба- чать“.. **Переклад Л. Петрушевської**

Ганна Чернінь

Рукавички

Що за бешкетник цей кіт Мур- ко! Все б йому тільки бавитися та Галі збитки робити! То він кан- напу подряпає, то вазу перекине, то з пальми листочки пооб'їдає, то на столі папери порозкидає, а то простодесь у закутку захо- вається, а бідна Галя годинами його кличе і не докличеться. І вже, як почне плакати, тоді Мур- ко немов із-під землі з'явиться, торкне її своїм холодним носиком — і вже знов Галя рада і ща- слива, що Мурко знайшовся. А він же справді й не губився.

Не зважаючи на збитки, Галя дуже любила Мурка. Він ходив за нею, як песик, бо звичайно коти такої звички не мають. Мур- ко ж не відступав від Галі, крім тих випадків, коли ховався від неї навмисне, мабуть, щоб вона за ним трохи поскучала. Коли Га- ля миє посуд, Мурко під ногами плутається, коли вона готує лек- ції, кіт сідає на високу підставку, біля великого вазона, і пильно стежить, як дівчина виписує рів- ні стрункі літери. Ну, і звичайно, коли Галя лягає спати, то й ко- тик вмощується вигідно у неї в ногах і голосно муркоче колис- кову.

— Мій котик у всьому мені допомагає! — хвалиться Галя.

Але насправді трапляються й такі справи, що в них Мурко не допомагав, а таки дуже шкодив. От, як навчилася Галюня від ма- ми плести, то зараз же вирішила на День Матері сплести для неї в подарунок рукавички. Змови- лась із татом, вдвох купили м'я- кої, як пух, вовни, тіточка Віра показала, як треба рядки рахува-

ти. Звичайно, Галя плела такі ру- кавички, що пальчиків усіх не мають, а лиш один великий па- люх і спільну комірку для інших чотирьох пальців. Бо пальчики робити нелегко, покищо Галя ще не була такою вправною. Кожно- го дня, поки мама прийде з ро- боти, Галя встигала виплести кілька рядків, і одна рукавичка була вже майже готова. Выгляда- ло дуже гарно, так ніби куплена (коли не дуже придивлятися!)

От і сьогодні Галя, з'ївши хліб- ця з ковбасою, сіла за своє пле- тиво. Кіт, звичайно, був тут, як усе і не можна сказати, щоб він, справді, помагав Галі плести. Нав- паки, він увесь час пхав свої би- стрі лапки до вовни, силкуючися схопити біжучу нитку, і Галі бу- ло дуже важко і плести, і відга- няти Мурка.

— Не можна, — раз-у-раз по- вторяла Галя, спершу лагідно, а потім і сердито, аж кричала. Кіт прищулював вуха, затихав на хвилю, а потім знову брався за своє.

Раптом задзвонив телефон. Га- ля схопилася й побігла в кухню. Може це мама чи тато, вони ча- сом з дороги дзвонять і просять зробити що-небудь, поки при- їдуть. Але на телефоні був хтось незнайомий.

— Це це квартира пані Лещен- ко? — запитався незнайомий пан. Галя не знала, що відповісти, бо той пан так вимовив мамине прі- звище, що й упізнати не можна було. В Америці тутешні люди часом не можуть вимовити укра- їнських прізвищ. Галя почала пи- тати його по літерах, і виявилось,

що той пан має важливу справу для Галиної мами. Галя попроси- ла його задзвонити через годину і швидше побігла до своєї праці. Треба ж далі плести рукавичку, ще кілька рядків — і вона буде готова, тоді можна починати дру- гу.

Але де ж вона, та рукавичка?! Таж її зовсім нема! Є тільки купа сплутаних ниток, серед яких сі- рим клубочком качається котик Мурко. Капосний кіт за п'ять хвилин умудрився розпустити всю Галину роботу!

— Мурку! Що це ти наробив?! Ось я тобі! — закричала Галя. Мурко схопився з підлоги і, з усією наплутаною вовною, на спині, прожогом кинувся вниз по сходах до підвалу. Звідти він дов- го не вилазив!

Прийшов тато і, побачивши за- плакану Галю, розпитався, що їй сталося. Це справді була велика кривда, але не можна ж без кін- ця через те плакати, тим більше, що за кілька хвилин вже й мама прийде.

— Нічого не вдієш, доню, — сказав тато. — Так вже воно ве- деться, що коти дуже грайливі. За те їх люди і люблять. Пиди, вмий личко зимною водою, та не журися: я щось на це лихо при- думав.

Наступного дня тато приніс Га- лі вузьку високу коробочку з отвором для нитки. Галя поклала туди клубочок вовни, зачинила покришку і взялась із самого по- чатку плести рукавичку. Мурко вже забув про вчорашнє і звично вмостився біля Галининих ніг. В коробці щось зашаруділо наче мишка пробігла. Знов: „шу-шу- шу... тур...р...ррр“. Кіт насторо- жився, але з коробочки нічого не вибігло. Мурко кілька разів па- цав лапкою по блискучій чераті коробочки, але жадна мишка звід- ти не вискочила. А Галя сміялась з котика і спокійно та швидко плела рукавички для мами.

І ось прийшло веселе, соняшне свято — День Матері. Галя вран- ці поцілувала маму в щічку і по- дала їй м'якенькі плетені рука- вички:

— Прошу, мамусю. Це я для тебе плела, а Мурчик... А Мур- чик мені помагав, — сказала Га- ля і дзвінко засміялась.

Вітаємо!

Услід за іншими округами також Окружна Рада Клівленду повідомляє про приріст свого членства. Радіємо, що зростають наші ряди, що нові членки включаються в Відділи США. Це запорука розбудови й росту нашої організації!

В окрузі Клівленду вступили до Відділів США:

30 ВІДДІЛ, КЛІВЛЕНД:
Марія Силайко

33 ВІДДІЛ, КЛІВЛЕНД:
Ярослава Барнич
Н. Бородайко
Ірина Дубас

Анна Онішук
Марія Стефанік
Олександра Фединська

69 ВІДДІЛ, ЛОРЕЙН:
Людмила Любінецька
Марія Терещецька

ЕКЗЕКУТИВА США

ДО КОНКУРСУ НА САТИРУ

З закінченням першого речення Конкурсу розіслали ми всім учасникам його повідомлення й подяку, за винятком тих, що не подали зворотної адреси. Наспіло 19 п'ес-сатир на злободенні теми, але сподіємось дальших дописів, що заповіджені. Мистецьке Жюрі перебрало їх до прочитання й оцінки. Із закінченням другого речення, себто 30. червня 1963 р., зможемо проголосити вислід.

НОВИЙ ВІДДІЛ США

В останніх днях наспіла вістка, що в місцевості Воррен, Миш., постав ініціативний комітет для заснування Відділу США. Дня 10. березня 1963 р. відбулись у домі п-ні Лідії Колодчин, орг. референтки Окр. Ради, основні сходи, на яких вибрали п-ні Анну Феденко головою. Відділ одержав порядкове число 76. Вітаємо його в нашій організованій сім'ї!

Конференція Референток

Філадельфія, Па.

Цю ділову нараду з референтками округи припоручено провести ще весни. Ціллю її було розглянути з ними головні завдання, намічені на роки 1962-63. Але з різних причин не вдалося цього тоді провести і шойно 24. березня 1963 зійшлась Управа Окр. Ради і референтки в Домі США.

Конференцію відкрила голова Окр. Ради п-ні Наталія Лопатинська. Вона

ПОДЯКА

Після проведення виставки творів моєї бл. п. матері Марії Морачевської, яку так уміло й віддано влаштували — 10 Відділ США і Виховна Комісія СФУЖО у Філадельфії та 64 Відділ США у Нью-Йорку — почуваюсь до милого обов'язку сердечно подякувати головам Відділів, а саме пп. Іванні Гентош і Іванні Рожанковській та голові Виховної Комісії СФУЖО п-ні Марії Стратієнко за їх добру волю й зрозуміння, а членкам Управи, що допомагали, за вложену працю.

Софія з Морачевських Темницька

Під час відвідин хворої членки п-ні Анастазії Гудзь, що перейшла операцію в шпиталі, наш Відділ подарував їй передплату Нашого Життя за цілий 1963 р. П-ні Гуляева була тим дуже вдоволена. Дай, Боже, скорого видужання!

Анна Наконечна
голова 38 Відділу США

ще раз пригадала нове значення, яке мають згідно зі статутом Окр. Ради, а разом із тим референтки округи. Їх завданням є — стежити за перебігом праці у своїх ділянках, допомагати, коли того потрібно, оживляти, коли б вона занепадала. Для тієї Конференції Управа Окр. Ради намітила дві теми — організаційні й культ.-освітньо-імпрезові справи. З черги покликати (Продовження на стор. 26)

Наші пляни

З радістю можемо ствердити, що запізнення американського загалу з нашим народним мистецтвом приймає все кращі форми. Влаштуємо виставки в вікнах великих крамниць, у банках і бібліотеках, проводимо покази писання писанок у клубках і на фестивалях. Це все потім відбивається в американській пресі, популяризуючи наше національне ім'я. Однак слід пам'ятати, що подання виробів нашого народного мистецтва мусить бути бездоганне. Тут і там подибуємо на такій виставці порцеляну, прикрашену вишивкою, або скатерті з друкowanими зображеннями. Цього треба вистерігатись!

**

Вишивані Вечерниці стають щораз популярніші. Нью-Йорк, Дітройт і Шикаго влаштовують їх щороку, в інших місцевостях, хоч не так часто, проте з належною увагою. 71 Відділ у Джерзі Ситі впровадив вишивану дитячу забаву. Оце примінення вишивки до нашого одягу популяризує її та вчить нашу молодь її любити. Однак треба пам'ятати, що про красу моделю рішає не кількість вишивки. Її не треба давати багато, а тільки дуже добре підібрати до сукні, кольору матеріалу і вигляду власниці!

**

Етнографічна збірка США збагатилася в останньому часі цінними подарунками. П. Йосип Саїк із Філадельфії подарував 4 сорочки з долини Дністра, п-ні Марія Величко рушник із Кролевіця, п-ні Катерина Гупало килим із робітні „Гуцульське Мистецтво“. Але ще багато цінних виробів похованих по скринях наших членок! У домашньому сховку вони не приносять користі, а в нашому віданні вони свідчитимуть про нашу багату народну культуру!

Марія Ржепецька
Рефертка Нар. Мистецтва
Гол. Управи

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

КОНФЕРЕНЦІЯ РЕФЕРЕНТОК

(Продовження зі стор. 25)

кала до слова **культ.-освітню референтку Окр. Ради п-і Ніну Лужницьку.**

У своїй доповіді п-ні Лужницька оперлась на резолюціях Конвенції. Спинилась коротко на Святі Жінки-Героїні, що проходить гепер у наших осередках. Цього року проводимо його при допомозі творів Лесі Українки, але, на жаль, не всі осередки дотримуються того. Перейшла до обрядових імпрез, що мають велике значення у нашій громаді. Перед нами свячене й пов'язані з тим покази писанок і гагілок. Дальше літні обряди Івана Купала, Маковія, Спаса, осінні обжинок і зимові Андріївського та Миколайвського вечорів. Дбайливе виведення наших давніх звичаїв може мати великий вплив на молодь. Вкінці доповідниці перейшла до змісту наших щомісячних сходин. Їх треба так упорядкувати, щоб знайшлося місце на коротку доповідь. Це надає сходинам поваги й підносить духовість членства.

У дискусії привяні референтки живо на те відгукнулись. Більшість їх жалілась на те, що імпрези в громаді обсажені іншими організаціями і Відділам СУА важко себе проявити. Правда, багато з них сповняють допоміжну роль при імпрезах церковних чи інших організацій і знаходять у тому своє вдоволення. Єдиним самостійним виступом назовні є Свято Жінки-Героїні.

До культ.-освітньої праці висловлено ряд побажань. Пані Михайлів вказала на те, що доповіді мусять бути втримані на більш популярному рівні, а п-ні Дяченко давала за приклад стислу форму американських статей і доповідей. П-ні Паладій радила збирати спогади про різні наші обряди і коли де немає хору чи театрального гуртка, відзначити їх у формі розповіді. Дискусію закінчила своєю відповіддю п-ні Лужницька. Своім заклинком до Відділів, щоб дбали в першу чергу про духове життя свого гуртка та підносили його на належний рівень, вона вказала на одне з важливих завдань нашої організації. Коли наша праця матиме зміст і рівень, тоді Відділ скріпиться також фінансово, бо його імпрези матимуть притягаючу силу.

Слідувала обідова перерва. При смачному обіді, що його зладила господарська референтка п-ні Зеновія

Терлецька при співпраці реф. сусп. опіки п-ні Іванни Гентош, референтки ще далі обговорювали ту саму тему. По обіді п-ні голова покликala до слова п-ні **Осипу Грабовенську, орг. референтку Окр. Ради.**

Доповідь п-ні Грабовенської кинула світло на суть організації. Її основні елементи й основне призначення докладно розглянено, а окреслення ролі організаційної референтки ми подали в попередньому числі. Як бачимо, доповідниці з'ясувала відомі речі, але глибоко обгрунтувала їх. Багато справ присутні побачили в новому світлі, а деякі з них щойно тепер зрозуміли.

Дискусія вказала те. На початку вона торкнулась найтрудніших моментів у житті організації, як наприклад неохоти включатись в організовані ряди. Це піднесла п-ні Анна Хом'як із Брістолю, що всіми силами старається розбудувати Відділ СУА. Другу ділянку, а саме притягнення жінок-придніпрянок, порушила п-ні М. Дзюблик із Вилмігтону. П-ні Михайлів із Честеру вказала на партійно-політичні спори, що відбиваються на житті української громади та утруднюють працю Відділу СУА.

До цих проблем забирали голос майже всі присутні. Згодом **дискусія** перейшла до простіших організаційних завдань, як приєднання членок та активізування тих, що байдужі. На думку п-ні Пушкар, можна би поставити програму в такий спосіб, що вона зацікавила б кожну членку, а п-ні Пеленська вважала, що велику увагу треба присвятити членці, як такий. Членка мусить себе добре почувати в Відділі і бачити своє місце в ньому. Гарний відгук мала характеристика організаційної референтки. Її завдання дотепер не всі як слід розуміли.

П-ні Грабовенська коротко відповіла на запити, вказуючи на те, які цінні такі конференції й дискусії на них. Щойно в перехресті думок пізнаємо суть організації і вживаємось у її завдання. Організаційні труднощі не повинні нас лякати, а заохочувати до спокійного розгляду та розв'язки їх.

По відчитанні ухвал Конференцію Референток закрито.

КЛІВЛЕНД, ОГАІО

З діяльності Окружної Ради

У лютому приїхала до Клівленду п-ні Дарія Ребет. Її доповідь згурту-

вала певне число публіки, а пізніше ввечері жінки, згуртовані в Союзі Українок Америки й Укр. Золотому Хресті спільно вгостили заграничну гостю вечерою. По офіційній частині вив'язалась приємна товариська гуртка, бо це зійшлись усе її знайомі, одні з краю (навіть із польської тюрми), другі з таборів, де пані Дарія була чинна в мережі жіночої організації. Отже ця зустріч розворушила всіх і залишила гарний спогад.

Цьогорічний березень, як і належиться „провесні“ — зелектризував цілу Окр. Раду приїздом голови Централі п-ні Олени Лотоцької. Наче школярки ждали мп тієї „інспекції“. Але пані голова підходить до всіх справ не лиш із знанням і тактом, але розглядаючи пройдене, майже впоркує силу й охоту до дальшої роботи.

У привяності пані голови Окр. Рада СУА відсвяткувала спільно з Укр. Зол. Хрестом День Жінки-Героїні. Програма була багата: доповідь виголосила п-ні О. Дуб, членка УЗХ, фортепіанове сольо відіграла п-ні І. Заячківська-Гаврляк, членка СУА, збірну деклямацію під проводом п-ні Я. Барнич виголосили членки СУА й Пласту. В часі відкриття голова Окр. Ради п-ні Є. Дубас, представниці Пласту і СУМА стояли при українських емблемах із прапорами.

Дальше пані голова відвідала всі Відділи нашої Округи. Зачуваємо, що всюди було дуже святочно і що Союзянки запрошували й гостей, щоб похвалитись своєю дбайливою провідницею.

А потім стали ми готуватись до Свяченого, що мало відбутись у Провідну неділю разом із іншими жіночими товариствами. Ми подбали не тільки про обильно накриті столи, але й добірну культурну програму!

Іванна Скопляк

пресова референтка

ЧЕСТЕР, ПА.

Вшанування Жінки-Героїні

Рано, дня 13. січня ц. р. о. протоерей Мицик відправив панахиду за тих, що поклали своє життя в обороні Батьківщини. По річних зборах, що відбулись по полудні, голова п-ні Пецюх відкрила свято вступним словом і попрохала однохвилинною мовчанкою віддати пошану жінкам-героїням. П-ні Марія Івахів відчитала доповідь про Лесю Українку та героїчні мотиви в її творах і віддеклямувала вірш

Злучені хори 11 Відділу СВА з Трентону і 28 Відділу СВА з Ньюарку, виступили на Святі Жінки-Героїні в Ньюарку. Диригує Ірина Бованко з Трентону.

UNWLA United choirs of Branches 11 of Trenton, N. J. and 28 of Newark, N. J. sing at the Concert of "Heroic Women" in Newark, N. J.

„Скрізь плач“. П-ні А. Нуджін виголосила вірш о. Мусійчука в пам'ять Лесі Українки. На закінчення відспівано гімн СВА, а потім подано скромну перекуску.

М. Івахів

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Зустріч Союзянок

Щороку, коли до Маямі з'їжджаються туристи з усіх сторін ЗДА й Канади, членки 17 Відділу СВА запрошують їх до себе в гостину, щоб поділитись думками та вислідом праці у своїх Відділах. Їх гаслом є слова нашого гімну „бо нас усіх єднає Союз Українок!“

До успіху зустрічі чимало причинились гарно прибрані столи тропічними поінсетіями. На зустріч з'явилося багато Союзянок із своїми чоловіками, а це створило відразу родинну атмосферу.

Гостину відкрив молитвою о. парох Олексів. З черги голова Відділу п-ні Л. Візняк привітала гостей і попрохала до слова п-ні Марію Біляк. У своїй промові п-ні Біляк підкреслила, що сила народу в його організованості. А ця залежить у великій мірі від матері в родині. Мати, яка окрім праці для заробітку і в своїй родині, вміє й дати щось для народу — це

запорука нашого майбутнього. Бо кожна людина в організації виробляє собі ширший погляд на життя. Другим промовцем був о. Петро Олексів. Він вказав на те, що основою здорового суспільства є здорова родина з заведеним порядком, із релігійно-національними традиціями, під покровом і впливом установи Божої на землі — Церкви!

П-ні Е. Остап'юк, культ.-освітня референтка Відділу, зложила звіт про працю Відділу, з якої присутні дістали повну картину осягтів і труднощів. З черги промовила п-ні К. Рій, б. голова Відділу, яка зложила щире подяку всім, що з нею співпрацювали. Слідував виступ п-ні І. Козаченко з Дітройту, яка ззивала членок не звертати уваги на дрібничкові непорозуміння, а працювати широко для української справи. Велике признание зложила членкам Відділу та українській громаді в Маямі п-ні А. Чолій із Торонта. Старанням українців у Маямі зорганізовано дві церкви й Українсько-Американський Клуб, в якому є скромна бібліотека. На кінець голова Відділу п-ні Візняк своїм тихо-зрівноваженим голосом подякувала гостям за їх завваги і присутність та побажала щасливого повороту додому. Осібно зложила подяку своїм співро-

бітницям, які так широко частували гостей.

Всі переконались про те, що Відділ має здібні одиниці, які всі свої сили присвячують для його розбудови, а це є запорука успіху. Така зустріч додає охоти до організаційної роботи на добро й користь української спільноти.

Катерина Яремчук

НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Річні Збори 28 Відділу СВА

Дата: 3. лютого 1963.

Збори відкрила молитвою голова п-ні А. Настюк.

Президія зборів: п-ні Олена Кононенко, голова, п-ні І. Яворська, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Я. Олесницька.

Звіти Управи зложили: п-ні А. Настюк, голова, п-ні Е. Онишкевич, секретарка, п-ні К. Кузьма, касієрка, та референтки: п-ні О. Терлецька, організаційна, п-ні С. Букшована, культ.-освітня, п-ні І. Гнатів, імпрезова, п-ні О. Муссаковська, сусп. опіки, п-ні К. Кучкуда, зв'язків, п-ні Ф. Дорошенко, господарська, п-ні М. Вислоцька, завідувача майном.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює

130 членів. Відбув 9 ширших сходин і 9 засідань Управи. Відсвяткував 30-літній ювілей у рамках ширших сходин з участю запрошених гостей.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходинах зачитувано короткі доповіді пера наших членок, або запрошених доповідачів, як напр. проф. Д. Горняткевича „Шевченко-маляр“. Зорганізовано День Союзянки під патронатом Окр. Ради. Проведено Різдвяну зустріч і Веселий Вечір.

в) Сусп. Опіка: Із збірок під церквою, на лісти, фантової лютерії та принагідних дарів зібрано суму 529.59 дол., які приділено найбільш потребуючим (НТШ-Сарсель, Сестри Служебниці в Парижі, Укр. Доп. Комітет в Австрії, ОУЖ в Німеччині, Фонд Бабуні). Окрім того Відділ видагтно причинився до створення стипендійного фонду ім. Олени Гординської для студентки в Європі. Членки відвідували хворих у шпиталях і висилали пачки до Європи. За померлих членок відслужено Служби Божі.

г) Зв'язки: Відділ улаштував виставку писанок (із збірки проф. Горняткевича) в бібліотеці Мейнлвуд-Меморіал.

г) Фінансова: Відділ мав \$2,719.14 приходу, а 2,016.78 дол. розходу.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні С. Карпінка ствердила, що книги Відділу є в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії.

Нова Управа: п-ні Анна Настюк, голова; пп. Оксана Тарнавська, Флорентина Дорошенко і Михайлина Мосора, містоголови; п-ні Емілія Онишкевич, секретарка; п-ні Катерина Кузьма, касієрка. До референтур увійшли: пп. Ольга Салук і Олександра Терлецько — організаційної, пп. Олена Бемко й Оксана Тарнавська — культ.-освітньої, пп. Лідія Гладка, Ірина Гнатів і Ярослава Олесницька — імпрезової, пп. Ольга Муссаковська, Надія Бігун і Ольга Гнатик — сусп. опіки, п-ні Пелагія Кучкуда — зв'язків, пп. Євгенія Кобильник, Стефанія Букшована і Євгенія Леськів — господарської, п-ні Софія Олесницька — пресової, п-ні Марія Вислоцька — завідуюча майном, пп. Софія Лебедь і Євгенія Леськів, прапорщиці.

Контр. Комісія: пп. Стефанія Карпінка, Марія Вислоцька, Ірина Яворська.

Збори закінчились гимном СУА.

І. Яворська, секретарка

КЛІВЛЕНД, ОГАІО Ювілей 33 Відділу СУА

Це не звичайна собі подія! Десять літ наполегливої праці в культурно-харитативній площині — спершу в невідомих нових обставинах — вимагало відваги, а нераз і великої посвяти, коли треба було головою пробивати мур, щоб мати ширший виднокруг. Не була це гігантська праця, але така, як її ціле літо виконують бджоли чи мурашки. Десять літ тому гурток ентузіясток із п-ні Михайлиною Ставничою на чолі заснував 33 Відділ СУА й обрав собі на патронку Лесю Українку. Про працю й почини Відділу розказано в доповіді — це для Відділу в архів, а для Централі для пригадки про живучість нашого товариства. А для членок найважніше те, що з радістю й гордістю будемо пам'ятати ініціативу, яка вийшла від нас для двигнення пам'ятника Лесі Українки в тутешньому Городі Культури. Гордиться тим не лише наша громада, але й усі українці у вільному світі, а доходить до нас вістки, що й в Україні про це знають і радіють так, як ми, що цим віддали ми честь поетіці полум'яного слова.

Наш ювілей піднесла своєю приявністю голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Власноручно відзначувала емблемами організації членок, а своїм погідним поведінням і теплим словом перемінила офіційну частину в тріумфальний похід нашого членства. Ми дуже вдячні пані голові за цей її труд і бажаємо їй доброго здоров'я та дальших успіхів у праці. Господинею ювілею була п-ні С. Городиська, голова Відділу, вечором проводила п-ні М. Олесницька, додаючи багато веселого й цікавого у програму вечері, яку молитвою започаткував парох місцевої церкви о. Улицький. Зворушлива була хвилина, коли перші членки Управи підходили й запалювали свої свічки. Сумно виглядали лиш свічі з чорними стрічками, що горіли в пам'ять померлих.

У програмі ювілею найкраще пописалась наша світличка (вже відбула свій ювілей), що привітала п-ні Лотоцьку віршами й квітами. Так були перейняті своєю ролею, що годі було їх відкликати зі сцени. П-ні Оленик відспівала дві пісні при супроводі п-ні І. Винницької. Несподіванку зробили нам чотири молоді пані, що мають охоту зав'язати новий Відділ СУА, а цього вечора відспівали „Рушничок“.

Приємне враження робили гарно накриті столи, де на видному місці пишався торт-ювілят, майстерно побудований п-ні І. Кашубинською. На найвищій його терасі видніла мала постать Лесі Українки, мало що не повторення оригіналу. По відспіванні „многих літ“ Відділові, п-ні Лотоцькій і всім присутнім, забрала голос наша шановна гостя і своїм рівним, млим голосом повела нас крізь роки праці організації до розвитку, до успіху.

Іванна Скопляк
пресова референтка

КОГОВЗ, Н. І.

Річні збори 34 Відділу СУА

Дата: 3. лютого 1963.

Збори відкрила голова п-ні Євгенія Шанц.

Президія: п-ні Марія Куфель, голова, п-ні Уляна Омецінська, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Євгенія Шанц, голова, п-ні Віра Галібей, секретарка, п-ні Марія Галькевич, скарбничка, п-ні Надія Касянчук, культ.-освітня референтка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ правильно відбував свої сходини. Як делегатка на 13 Конвенцію СУА їздила п-ні Надія Касянчук.

б) Культ.-освітня й імпрезова: В лютому відбулись святочні сходини в честь бл. п. Ольги Басараб, попереджені панахидою. Доповідь відчитала п-ні Надія Касянчук. У травні відбулося Свято Матері, доповідь підготувала й відчитала п-ні Зеновія Білас. У червні вперше відсвятковано День Батька. Це було милою несподіванкою для наших чоловіків і батьків, коли вони підходили разом із своїми найдорожчими до гарно прибраних столів. Приємно зворушені панове обіцяли нам свою поміч для Відділу. В імені батьків промовляв п. Ярослав Білас. У часі вакацій Відділ у співпраці з іншими організаціями влаштував пікніки. По вакаціях Відділ провів продаж печива, сходини присвячені пам'яті К. Малицької (доповідь відчитала п-ні З. Білас). Потім, на прохання студентів Політехнічного Інституту, приготував кутю і колач на міжнародний день студентства. Вкінці приготував ялинку, про що йде окремий звіт.

Нова Управа: п-ні Євгенія Шанц, голова; п-ні Анна Гогоша, містогорова; п-ні Уляна Омеїнська, секретарка; п-ні Марія Галькевич, скарбник. Референтками стали — п-ні Зиновія Білас, культ.-освітньою, пп. Дарія Кендзерська і Христина Шандиба, сусп. опіки, п-ні Павлина Гавришко, господарською.

Контр. Комісія: пп. Ксеня Кухар та Надія Касіячук. **Членка**

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Запусти — оселедець СУА

Прошумів карнавал, а ми й не оглянулись, як наблизився день наших Запустів дня 23. лютого. Як звичайно, повні ініціативи й енергії членки 43-го Відділу СУА продумали, якби то найкраще підготувати „Оселедець“, щоб гостям було весело і „смачно“.

Закипіло мов у вулику, наш загальнолюблений ансамбль із своєю диригенткою проф. Іриною Чумовою почав вивчати нових пісень, господарські референтки пішли випробуваною дорогою „через шлунок до серця“, вигадуючи прерізні присмаки, імпрезова референтка почала думати над подробностями програми. Запусти — це стародавня українська традиція, якої дуже придержувались по селах, а навіть у деяких околицях були зв'язані з тим спеціальні страви. Тому саме 43 Відділ постановив цього року ввести їх у свою програму.

При чепурно застелених і романтично удекорованих столах (кольорові ляпади) засіло около 150 осіб (на більше немає місця) нам „вірних“ гостей. Ніжні мелодії вальсів і танг, що неслися з голосників, різноманітні присмаки з традиційним оселедцем і рум'яними пампушками, нагадували, що це остання карнавалова ніч.

Програму розпочала голова Відділу, в дотепний спосіб вказуючи на нашу „оселедцеву традицію“. „Принада“ нашого Відділу, співочий ансамбль, виконав дві настроєві пісні „Несподівана пісня“ Кос-Анатольського і „Ой, не моргайте, дівчата“ Е. Козака під орудою загальнолюбленої п-ні Ірини Чумової. Як звичайно, так і цим разом понеслися гримкі „брав“.

Першим „заграничним“ гостем був гуморист Іван Керницький, що його ведуча представила, як „героя передмістя“, нагадуючи справжню історію з давніх літ, його легкий гумор, вияв великої любові до Союзянок і його

парис — „Пригоду з Моною Лізою.. прийвни прийняли рясними оплесками.

Як це виглядало б, щоб на запустах не полисувалась наша молодь? Тому цим разом ми запросили танцювальну групу ОДУМ-у, що відома вже зі своїх виступів на українських відпочинкових оселях. Дівчата „як маків цвіт“, а хлопці, справжні козаки, відтанцювали оригінальний танок, що його танцюють на центральних землях п. н. „Лопнув обруч“. Оплескам не було кінця, бо справді вони на це заслужили.

На сцені явився Микола Понеділок, що, здається, одинокий втішається „соборною“ симпатією. Його ж не звуть інакше, як „наш Микола“! В дотепному інтерв'ю, що його перевела ведуча п-ні Грабовенська, „наш“ Микола розказав про свій родовід та й зрадив тайну, чому він досі неодружений. А далі прочитав прегарний нарис про „Пам'ятник Т. Шевченка у Вінніпегу“. Цього любимця наших сцен вдячна і захоплена публіка нагородила голосними і довготривалими оплесками.

І ось знов мов „маків цвіт“ на сцені розспіпались танцюристки ОДУМ-у, що з великою грацією з хустками в руках відтанцювали танок „Дощик“. Справжня подяка належить п. Вол. Литвиненкові, їхньому вчителеві, що передає нашій молоді вміння народного танкового мистецтва. Багато успіхів бажаємо!

Хоч розбавлені гості були б і до рана слухали програми, то все ж таки наш співочий ансамбль своїм виступом мав закінчити офіційну частину. Пісні легкого жанру ніколи не переведуться, а для слухачів вони є справжньою насолодою. „Вальс“ Коса-Анатольського і „Підзамче“ Ірини Чумової, акорди яких сплелися мов перлини, захоплені гості прийняли не вгаваючими оплесками, а пісню „Підзамче“ прийшлося співати ще вдруге. Чи ж може бути більше признання для композиторки п-ні Ірини Чумової?

Пресова референтка

ЮТИКА, Н. Й.

Показ моди

Показ моди, що відбувся 17. березня, був новістю в нас. Почалось воно від відповіді фірм, що треба мати за собою вже вироблене ім'я, щоб дістати моделі з крамниці. Навіть висловили в одній фірмі здивування: „Українки хочуть зробити показ мо-

ди? Ми думали, що вони вміють тільки вареники й голубці робити!“

Ситуацію зривувала п-ні Ірина Запаранюк. Маючи зв'язки з фірмами жіночої гардероби, зуміла переломити опір і ми моделі дістали. Недосипляючи ночей п-ні Запаранюк приготувала все потрібне для гарного вигляду моделей.

Показ моди відкрила голова Відділу п-ні Ф. Войтович, привітавши гостей спершу по-українськи, а потім по-англійськи. При тому пояснила цілі нашої організації в такий зворушливий спосіб, що наші американські гості виявили це зворушення грошовим чеком, щоб допомогти тим, що про них часто свої рідні брати забувають.

Після відкриття почався показ моделей. Першою виступила п-на Марія Бурак у пополуднєвому комплекті й вечірніх сукнях, що їх пошила її маги п-ні Анна Бурак, членка нашого Відділу. Слудувала п-на Дзвінка Чорна у чорному костюмику і п-на Таня Смик у білій пелеринці. Наші молоденькі дівчатка-модельки — Люба Драгош, Ганя Коцинда, Люба Дзядик і Маруся Сенько моделювали модні спортові, а також вечірні туалети. А пані О. Мельник, С. Чорна і В. Величко показали нам, як можна скромно й елегантно вбратися, підбравши для себе відповідний фасон.

В концертній частині нашого показу моди виступив квартет „Веселка“ у складі — пп. Марія Бурак, Таня Смик, Дзюня Кропельницька і В. Смик під керівництвом п-ні Олени Кокодинської. Акомпанювала п-ні Леся Яцків. Також прослухали ми фортепіанове сольо молоденької Галі Гнап. Конферансіє українською мовою провадила п-ні Дзюня Кропельницька, англійською мовою п-на Марта Процьків.

Буфет приготували членки нашого Відділу спільними силами і, як звичайно, зайнялась ним госп. реф. Слава Козій, якій помагали невтомні пп. М. Кропельницька, Рабарська й інші.

Заля робила дуже гарне враження, особливо завдяки живим квітам, що пишались на столиках, а які ми завдячували п-ні Карлі Процьків.

Серед присутніх були гості зі Спранкуз, що не пожаліли труду і приїхали, щоб дати нам моральну і матеріальну піддержку. Їм також завдячуємо, що присутні в залі могли побачити вперше в Ютиці чудові стилеві гуцульські строї, а моделювали їх пп. Марта Бачинська і Дануся Гапій, попри пол-

тавський стрій, що його мала Стефа Коцинда з Ютики.

На наш показ моди прийшло поважне число американських гостей, завдяки добрій рекламі, про яку подбала голова п-ні Ф. Войтович. На 4-ох радіовисильнях Ютики, як також на телевізії і в місцевій пресі — три дні були оголошення й заохота прийти на український показ моди, щоб у цей спосіб допомогти харитативній праці українських жінок. І, здається, немає ніодного мешканця в нашому місті, що не почув би під час цих трьох днів імені української жіночої організації і не звернув уваги на високі ідеали, для яких вона працює. Бо ж у понятті американця, харитативна праця є найбільш почесною працею, яку може виконувати людина.

Після закінчення показу моди, гості розійшлися з милими враженнями, а організатори й виконавці, щасливі добутими матеріальними і моральними успіхами. Особливо раді були організатори, що мимо деяких перешкод, імпреза пройшла за наміченим планом і з великим успіхом, бо за нами правда і Боже благословення для праці на користь найбільш необхідних.

Чистий дохід у сумі 156 дол. повністю переслано на залишенців.

Т. Савицька

БАЛТИМОР, МД.

Свято Жінки-Героїні

Першою імпрезою нововибраної Управи Відділу СУА було це свято, що відбулось дня 17. березня 1963 року. Його відкрила п-ні М. Хархаліс, відмічуючи вагу і значення святкувань для шанування героїнь, що працювали чи загинули для української справи. Жіночий хор під проводом проф. Сенюти виконав пісню „Ой, не зникли золоті терни“ до слів Лесі Українки в обрізці Колісниченка. Потім о. парох Мельничук привітав присутніх і закликав приміювати подвиги жінок-героїнь у щоденному житті.

Святочну доповідь „Скромний дар жінці-героїні“ виголосила п-ні Ангеліна Талан. Доповідниця змалювала в незвичайно цікавій формі важливі постаті українських жінок, що відіграли замітну роллю в історії України, в її суспільному й політичному житті. Слідував виступ нашого тріо — пп. Оленки Луцишин, Анни Стельмах і О. Юзенів — які виконали пісню „Гетьте думи“ на слова Л. Українки в обрізці

Білогруда, що викликало велике захоплення в присутніх.

До мистецьких виступів знаменито акомпанювала проф. Лідія Шав'як, директорка Відділу УМІ в Балтіморі.

У спільній деклямації „Сім струн“ Лесі Українки брали участь — Марійка Хмилевська, Леся Пісецька, Ірка Пригула, Слава Зелінська, Таня Михайлишин, Ірка Хархаліс і Марійка Зелінська, що їх підготувала п-ні Л. Лемішка. Ця деклямація була доказом, що серед наших студенток ростуть пові й здібні таланти. Уляна Стельмах уміло виступила з фортепіанним сольо, виконуючи „Летіт Танрантель ін Е-мінор“ і „Іхав козак“ Р. Савицького. На закінчення академії жіночий хор відспівав пісню Я. Барнича „Спіть герої“, за що присутні рясно винагородили хористок і диригента п. Сенюту оплесками. Академію закінчено гимном СУА і „Ще не вмерла Україна“.

Надія Зінкевич
пресова референтка

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Просфора 66 Відділу СУА

Дня 27. січня 1963 наш Відділ улаштував, як щороку, традиційну Просфору. Запрошений на те свято новий парох Нью Гейвену о. монс. Стах поблагословив страви і засів із нами до спільної вечері. Отця пароха і гостей привітала п-ні М. Гиж. Голова Відділу п-ні Р. Яхницька у своїй промові згадала рідних на Батьківщині, а також хворих залишенців на еміграції і прохала за жертви. Зібрано і вислоно через Централю 80 дол. Окрім голови і місто голови промовляли пп. Лісевич, Добчанський і п-ні Данко. На кінець промовив о. Монсіньор. Зацікавлений активністю нашого Відділу, висловився з великим признанням для нього. Найбільше оцінив жертвенність Союзняк, які пам'ятають про братів на скитальщині, опікуються хворими, інвалідами, дітьми і школами і де тільки можуть, несуть свою моральну і матеріальну поміч.

Промови були переплітувані колядками, народними піснями і „многоліттям“. Вечір протявся в святочному й родинному настрою до пізньої години.

Олена Томоруг, пресова реф.

Чи Ви були на останніх ширших сходах Відділу? Присвятить один вечір у місяці на ту зустріч!

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Свято Жінки-Героїні

День 31. березня ц. р. залишиться надовго в пам'яті зорганізованого жіноцтва Бріджпорту. В тому дні наш Відділ відсвяткував концертом День Українських Героїнь, отриманий із 50-ми роковинами смерті нашої поетеси Лесі Українки.

Тому, що наш Відділ молодий та вперше прийшлося йому зайнятися влаштуванням такого концерту виключно жіночими силами, помічував деякий неспокій поміж членами проводу, а головно голови та культурно-освітньої референтки. Ми всі знали причину їхнього неспокою! Їх бажанням було відбутися добре те свято і придбати славу нашому Відділові. Слід тут зазначити, що підготовкою концерту в цілості зайнялася, при співпраці голови Відділу, культурно-осв. референтка п-ні М. Чубатий, а головним її осягом було зорганізування хору СУА та підібрання матеріалу.

Нарешті прийшов очікуваний день. Зала заповнилася шестер'ю гостями, між присутніми бачимо представників усіх місцевих установ. Підноситься куртина. В глибині сцени видніє портрет Лесі Українки з ювілейними написами і датами в зелені пальм. Концерт відкриває п-ні Чубатий вступним словом, в якому з'ясовує ціль сьогоденного свята. За цим слідує гимн СУА у виконанні жіночого хору під диригентурою п. Івана Козака, потім добре опрацьований реферат голови Відділу, п-ні М. Шиманської. Темою реферату був „Героїзм у творчості Лесі Українки..“, на якому виховувалося молоде покоління. Зокрема згадала прелегентка про українських жінок-героїнь у минулому та в сучасному. Оксана Шуст ніжно і з чуттям віддала деклямацію „Поклін“. І знову хор; тим разом заспівали три пісні до слів Л. Українки: „Гетьте Думи“, „За нове життя“ і „Ой, не зникли золоті терни“. Слідувала деклямація Софії Максим'юк (Василя) на тлі хору: „До Сестер-Українок!“ Хорові точки і деклямації зробили на присутніх помітне враження; декляматорок, хор і диригента нагородили довгими оплесками. Чути тут і там: „Добре співали“. На лицях Союзняк промінює усмішка великого вдволення, бо жіноцтво добре пописувало.

Після 10-хвилинної перерви глядачі знову мали нагоду подивлятися вміло (Докінчення на обгортці)

Ганна Черинь

Це моя земля

— Ви — господиня цієї хати, громадянка Лисавета Олійник? — спитався чоловік тітку по-українськи, з акцентом.

— Так. А що вам треба, товаришу?

Чоловік витяг маленьку книжку і недбало розкривши її, показав Лисаветі. Тітка зблідла. Ззаду її обхопила Ярина.

— Я маю наказ заарештувати цю особу за порушення советських законів. Оскільки це справа таємна, попрошу всіх, крім громадянки Картер, вийти на півгодини з хати і лишити нас самих.

— Ой, лишенько! — заголосила тітка Лисавета. — Це ж уже й оцю на Сибіряку потягнуть, нелюди прокляті... З моєї хати мене виганяють, і дозволу не питають!

— Тихше, бабко, помовчи, краще буде. Я зроблю, що можна, тільки не роби шуму, — досить лагідно сказав чоловік після такого страшного вступу. — Ну, вийдіть там десь у садок, але попереджаю: по селу не бігати і пропаганди не розводити, бо тоді самі на себе нарікати будете.

Тітка з Яриною вийшли з хати і посідали під відкритим вікном. Все, що говорилося в хаті, їм було досить добре чути, але вони не розуміли англійської мови.

— Як поживаєте? — весело заговорив незнайомий. — Закурить! Справжні американські сигарети! Честерфілдс!

— Я не курю, — відповіла Ненсі.

— Справді? Така гарна дівчина і не курить? Оригінально.

— Хто ви? Ви американець? Що ви від мене хочете?

— Ви питаєте, хто я? Ви мене знаєте. Ха-ха-ха! Я вас не знаю, покищо, а от ви мене знаєте. Пригадайте!

Ненсі дивилася на це невиразне лице, що зараз сяяло зі свідомости своєї сили, і нічого пригадати не могла. Може, чого доброго, колись в школі разом вчилися — часом дитячі лиця змінюються до невпізнання...

— В якому місті ви жили? — спитала навмання.

— Не в тім, що ви, не бійтесь. От пригадайте собі газети. Мій портрет був кілька років тому у всіх газетах на першій сторінці! Тепер знаєте?

— Ні, — відповіла Ненсі.

— Я — той славетний перекинчик Геррі Сміт, асистент професора Ферані, що з атомовим секретом перейшов на бік советів! — гордо промовив співбесідник. — Пізнали?

— Ні, — сказала Ненсі. — В газетах стільки

портретів різних злочинців, убивць, насильників, що хіба всіх запам'ятаєш?!

— Я не злочинець! Я не вбивця! Будьте обережні з виразами, особливо коли врахувати те, що я вас не ображаю! Я перейшов на інший бік з ідейних міркувань, так як переходив Лафает, Мазепа, Вернер фон Браун... Ваші українці в Америці — теж перекинчики, з точки зору советської — непримиренні зрадники, але вони вважають себе борцями за ідею, месниками. Мені не подобалась капіталістична система, і тому я вирішив перейти до СССР, щоб там шукати справедливости.

— І знайшли?..

— Про це потім... Ми ще матимемо досить часу на всякі філософські розмови, але зараз погодимо деякі формальності. Скажіть мені, міс Ненсі Картер: чи ви знали, що в це село їхати не дозволено?

— Ні, не знала.

— Навіщо кажете неправду? Ви ж подавали прохання про дозвіл і одержали відмову.

— Якщо знаєте, нащо питаєте? — обурилась Ненсі.

— Для того, щоб вас спіймати, щоб вияснити, чи ви дійсно шпionка, чи тільки авантюристка. Чого ви сюди приїхали?

— Щоб побачити свою тітку і... — Ненсі вчасно стрималась із словами про могилу свого батька.

— Велике діло тітка! Фотоапарат з собою маєте? Речі якісь, книжки, нотатки?

— Нічого не маю. Всі речі лишилися у готелі. Можете обшукати хату, як не вірите.

— Вірю, але ви грубо нарушили советський закон. У вас в Америці також обмежують деякі території, і кого там без дозволу зловлять, той має перейти перепит.

Ярина з матір'ю марно прислухалися до швидкої англійської говірки й нічого не розуміли.

— Це той Юхим Дима, щоб йому земля під ногами провалилася, Юді невірному, — заклала Лисавета. — Недаром же я казала Анні, що його треба берегтись.

— Що ж його робити, мамо? Видко, що забере він від нас Анночку. Не можна навіть і харчів на дорогу зібрати, з хати вигнав — плакала Ярина. — Може, мамо, я прокрадусь до Самійленків, щось у них на дорогу їй роздобуду, та й Романові треба сказати, він дуже її полюбить...

Немов відчуваючи їхні думки, Геррі Сміт, англійською ж таки мовою, повідомив Ненсі:

— До речі, ви там скажіть вашим, щоб вони даремно не переживали і не робили рейваху. Скажіть їм, що я в вас з першого погляду закохався і відвезу вас не в Сибір і не в пустелю, а прями-сінько в Америку. Тільки нікому нічого нехай не говорять, бо хоч ви поїдете, але вони лишаться тут навіки як заклад.

Анна вийшла в садок і покликala тітку в хату. Сестри вже не було, але Геррі, на щастя, не звернув на це уваги. Ненсі коротко сказала, що їй уже час виїжджати додому, бо вже кінчається віза. Це останнє було правдою, — віза давала їй ще тільки два дні. Як би не Роман, вона ще вчора від'їхала б... Геррі, між іншим, дав їй півгодини на збирання та прощання і галлятно вийшов у садок. Але перед тим, як вийти, ще раз попередив:

— Тільки ж кажу вам: держіть язик за зубами. Я б не повинен вам нічого казати, куди я дівчину подів, але як не скажи, то вони ж битимуть тривогу, по всіх тюрмах мандруватимуть, все майно своє на посилки та передачі переведуть, а ті посилки якісь там вартові поїдять, а може й до смітника кинуть, як не вподобають... Та не так мені ваших родичів жаль, як самого себе: почнуть допитуватись про вас, зразу справа на поверхню впливе, дізнаються, що я вас випустив — і капут мені. Отже: хочете жити на світі Божім — мовчіть. Ясно?

— Будемо мовчати, товаришу начальник, дай вам Боже здоров'я, — сказала тітка.

Геррі вийшов. Задніми сіними увійшов поблідлий Роман. Хрищений і його жінка з вузликами стояли в сінях, не знаючи, чи можна ввійти.

— Анночко! Що сталося? Куди тебе тягне оте нещастя? Ти трохи помаліше збирайся, я зараз двох-трьох хлопців підберу, ми цьому півневі швидко голову скрутимо!

— Романочку, милий, ти краще мене знаєш, що цим не допоможеш. Ну, зробили б так, а тоді де мене дінете? У вас в ССРСР ніде сховатися! Тільки себе і своїх рідних занепастиш! Я й так їхати мушу, вже моя віза кінчається, а тоді мене на першій ліпшій вулиці схопити можуть. Якби я лишилася, що б я тут робила: ховалася б усе життя як кріт, як ото в газеті про одного новобранця писали? Не могла б я тут ні праці знайти, ні вчитися, не кажучи вже про якісь насолоди життєві...

— Анночко, кохання моє! Навіщо я тебе зустрів? Перше моє кохання!..

— Не можу тобі нічого обіцяти, Романо, хоч люблю до безтями. Я взагалі нездатна зараз ні про що думати. Я може якось тобі писатиму. Наше кохання не може так загинути!

— Пиши мені на цю адресу. Не зазначай мого імени, називай просто коханим, поки любитимеш, а як розлюбиш — перестань писати.

— Візьми цей перстень, — сказала Ненсі. — Це мамин, він коштовний, але не в тім справа. Якщо станеться чудо і ми ще зустрінемося, то вже більш не розлучимось, і цим перстеном я з тобою заручуся. А як ні... То подаруеш його тій дівчині, що після мене полюбиш...

— Візьми від мене цей хрестик. Це теж батькова різьба, і я його ніколи не здіймав.

— Поцілуй же мене, Романо... Ще мушу кілька слів з тіточкою та сестрою поговорити — та й у дорогу.

Підійшли тітка Лисавета, Ярина, хрищений з сім'єю.

— Сумні твої відходини, Анночко. Не так би ми тебе проводжали, якби наша воля.

— Але добре, що хоч щасливо додому добереться. Клянеться отой перевертень — що воно таке, кавказець якийсь чи що, смішно по-нашому говорить — що сам на потяг посадить і документи проштампує...

Ненсі тим часом роздаровувала з себе всі речі. Зняла навіть гарну найлонову підсорочку, намісто, годинник, черевики, светер віддала для хрищеної сестрички „на виріст“, хусточки до носа віддала, вибачаючись, що брудні: з тігчиних листів вона знала, що й це тут має велику вартість. Сама вдягалась у найстаріше Яринине лахміття.

— Що ти робиш, Анночко! — вжахнулась тітка. — Та ж від тебе люди втікати будуть.

— В Києві переодягнуся. Або ні: так і поїду в Америку, щоб знали, як на советській Україні люди вдягаються! Ярино! Скидай іще і свої черевики: поміняємось.

— Та що це ти, сестро, в мене ж нога більша, твоє на мене не годиться!

— Нічого! То буде для Олі, вона скоро підросте... Давайте мені якісь найпоганіші шкарбани, хочу вдягнутися стигло! — В якімсь несамопитім трансі гукала Ненсі, аж мусіла її тітка напувати холодною водою, щоб трохи вгомонилась. Сіли всі, по звичаю, Геррі також із ними, помолилися (і Геррі перехрестився), і Ненсі вийшла за Геррі в вологу беззоряну ніч. Здалеку грізно сварились блискавиця.

***

— Ви здивуетесь, коли я вам розкажу, чому я вас випускаю на волю — заговорив Геррі, як тільки вони вийшли за село. — Ви може думаєте, що я і справді у вас з першого погляду закохався.

— Не сумніваюся у цім, — огризнулась Ненсі.

— Почасти, це правда, але головне не це. Я вам допомагаю з трьох причин: поперше, задля приємности поговорити і погуляти зі справжньою американською дівчиною — я такого вже п'ять літ і близько не бачив — подруге, щоб мати змогу перед вами душу виговорити — бо в цілому безкрайому Советському Союзі нема мені єдиної людини, перед якою я міг би душу свою розкрити, а potrete, щоб передати через вас листа до своєї матері — до єдиної особи, для якої я щось вартий. Зможете це для мене зробити?

— Передам, — коротко сказала Ненсі, вирішивши, що викине того листа на першій же вулиці.

— Наперед дякую. Крім вас, ніхто мені цього не зробивби, а в тім листі такі речі, що поштою переслати не можна. Тепер же, доведеться нам трохи пішечки пройти, може з десятків кілометрів. Бо я свою „Победу“ лишив у сільраді, але піти з вами туди не можу, бо там на нас чекає два чорних круки. Хай вони там постережуть машину, а ми собі до Фастова пішечки прогуляємось. Ніч така гарна, не гаряче, правда?

Централа одержала

від 23. квітня до 17. травня -963:

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 1 Нью Йорк	20.00	10.00
„ 6 Рочестер	20.00	10.00
„ 54 Вилмінгтон	20.00	10.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 1 Нью Йорк	64.50	6.50
„ 43 Філадельфія	70.00	—
„ 54 Вилмінгтон	52.50	5.25
„ 69 Лорейн	60.00	6.00

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 1 Нью Йорк	10.00	5.00
„ Вилмінгтон	10.00	5.00

НА ДІМ СУА:

У діли (шери):

Від. 72 СУА, Нью Йорк, Н. Й.	100.00
Софія Єдинак, Честер, Па.	100.00
Мирослава Марусин, Ридлей Парк, Па.	100.00

Датки:

Від. 2 Честер, збірка: Емілія Огар і Петрунеля Пешох по 5.00; Дорота Лебішак 3.00; Марія Вейлін і Вікторія Фед- чак по 2.00; Анна Федоров 1.00; разом	18.00
Іванна і Теофіль Кузики, Клиф- тон, Н. Дж.	20.00
Марія Величко, Філадельфія	5.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 69 Лорейн	10.00
Теодозія Гаврилів, Фила.	2.00
Анна Івах, Торонто	2.00
Павля Лобай, Торонто	2.00
По 1.00: В. Боднар, Амстердам, Яро- слава Стасюк, Нью Йорк, Анна Коваль, Шицаго, Стефа Гришко, Гулдс, Фла., Павлина Марків, Філадельфія, Марія Франко, Ньюарк.	

„ФОНД 500“:

Окружна Рада СУА, Ютика	100.00
Окружна Рада СУА, Філадельфія	52.00
Відділ 46, Філадельфія	5.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 1 Нью Йорк	15.00
„ 4 Нью Йорк	15.00
„ 47 Рочестер	34.50
„ 59 Балтимор	10.00
„ 63 Дітройт	44.00
„ 64 Нью Йорк	66.00
„ 71 Джерзі Ситі	5.00
Володимира і д-р Зиновій Гіль, Трентон	10.00

Христина і Юрій Навроцькі, Нью Йорк	5.00
Анна Тимків, Філадельфія	5.00
Марія Голуб, Каламазу	5.00

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 1 Нью Йорк	30.00
„ 20 Філадельфія	45.00

ВКЛАДКА ДО УККА:

Від. 43 Філадельфія	10.00
„ 69 Лорейн	10.00

НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКА:

Від. 54 Вилмінгтон	20.00
--------------------	-------

З подякою,

А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

В останній хвилині наспіло зві-
домлення, яке через актуальність
подаємо на цьому місці.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Ясний промінчик у наших буднях
День 21. березня — довго очікува-
ний. За 12 літ нашого існування оце
вдруге вітатимемо нашу дорогу гостю,
голову Централі СУА, що „пташкою“
прилетіла до нас. Схвилювані губимо
правильний шлях до летовища і від-
разу поспішали гори нарікань на во-
дія (мого чоловіка). „Заспані“ добі-
гаємо до брами, де вже чекають по-
друзи. Зарисовується силуетка доро-
гої нашої гості... і ось ми вже близь-
ко! Як добре, що не спізнились! Хі-
ба ж можна цю хвилину зустрічі про-
гавити?

Зустрілися, вітаємось, квітами об-
даровуємо... Кожна з нас хоче щось
гарного сказати, але зворушені, май-
же мовчимо. Яке дороге, миле облич-
чя! Багато з нас знає цю усмішку лиш
із „Нашого Життя“. Бо ж нам доля
судила бути далеко на середньому
сході Америки, себто й далеко від
скупчення нашого жіноцтва. Зате ми
злучені вузлами душевними і мені
здається, що ця постать мені, як і всім
нам близька і рідна. Поволі розв'язу-
ються язички: хвалимося успіхами, на-
рікаємо на невдачі. А вона, як добра
Мати слухає терпеливо й радить. Стає
легше на душі. Наче чудодійна сила
вливається струмком у наші жили, ба-
дворість і охота до дальшої праці.
Хочеться жити й „боротись із вітра-
ми“. Хіба є в інших народів така
близькість, оце відчуття сердечності
у проводі? Погідне, ласкаве обличчя,
ясні очі, що горять молодим завзя-
ттям. Слухаємо слів, що плывуть рівно,
без зайвого патосу й... ми горді, без-

можно горді на нашу „срібну“ голову!
Ось жінка, що зложила весь труд
свого життя на жертівнику нації. Чи
не прекрасний зразок жінки, грома-
дянки, матері та діячки?

Мимоволі робимо обрахунок нашої
совісті. Як багато з нас іде її слідами?
Стає соромно за нашу отяжілість, бай-
дужність... Стає прикро за нашу дріб-
ничковість. Постановляємо стрясти з
себе все, що пригнічує, що спиняє нас
у леті. Наших рук, сердець, розуму
потребує наш народ! Ми з Вами, до-
рога наша „срібна“ Голово! Вузлик
наші стали сильніші, руки міцніші,
серця гарячіші, розум ясніший! Ясний
промінчик у наших буднях збережемо
назавжди! Союзниця

УВАГА!

УВАГА!

Український Жіночий Союз у Відні
(УЖС) має на продаж

КРОСНА

Всіх охочих набути цей ткацький вар-
стат просимо звертатися просто до
голови УЖС у Відні, п-ні Анни Жук,

Anna Zuk, Wien III, Josefstadt-
terstr. 79/II, Austria.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

(Докінчення зі стор. 30)

введений на сцені монтаж „На День
Жінки-Героїні“ у виконанні пп. Олім-
пії Сенів, Ольги Пендаківської та Іри-
ни Борис. Ця остання точка теж за-
слуговує на велике признание вико-
навцям. Концерт закінчено національ-
ним гимном.

Голова Відділу п-ні Шиманська по-
дякувала в першу чергу диригентові
хору п. І. Козакові та тим усім, хто
чимнебудь причинився до підготовки
і виконання концерту. Винагородою
для виконавців і організаторів свята
за вклад їхньої праці було загальне
признання вдоволеної публіки.

Олександра Шуст
Прес. рефер. Відділу

УСПІХ МОЛОДІ

У щорічному контесті Українського
Робітничого Союзу в ЗДА перше мі-
сце зайняла п-на Стефанія Іваницька
з Ембридж, Па. Темою її праці було
„Філософічні напрямні Івана Франка“
і за неї одержала першу нагороду у
висоті 800 дол. П-на Іваницька сту-
діює в Бігені каледжу.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ
ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Забавки Мартусі	1.00
Золота Бджілка	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Осіньне Листя	0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Рівноапостољна	
Срібна Зірка	0.50	свята Ольга	1.00
Сніжинки	0.50	На громадський шлях	1.00
Соняшний Промінь	0.50	Визначні жінки України	0.40
Снігова Баба	0.50	Городина й овочі	0.60
Щебетали пташечки	0.50	Творчий шлях Л.	
Для Малят	0.60	Українки	1.00
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

OurLife

4936 N. 13TH ST.

PHILADELPHIA 41, PA.

Із листів до Адміністрації

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Не могу собі уявити

З великою насолодою читаю Наше Життя. Не могу собі уявити, як жінка може жити без того журналу.

Марія Процай

Двічі в місяць

Радо вітала б Ваш журнал у себе двічі в місяць, бо так залюбки його читаю. Чому пані Рута так рідко подає нам свою знамениту „салатку“?

Олена Лиско

Не могу відорвати очей

Оце висилаю передплату за Ваш чудовий і необхідний для мене журнал. Взявши його з поштової скриньки до рук, не могу відорвати від нього очей, доки не дочитаю до останньої сторінки.

Люба Гордієва

Люблю спогади

Дякую Вам за ту гарну працю, яку для нас виконуєте. Особливо люблю читати спогади з нашого минулого.

Марія Ткачук

Про Відділи США

Чи Відділи США на місцях ведуть задовільну кампанію за приєднання

передплатниць? Вірю, що Ваш журнал такий необхідний для кожної культурної українки, що він повинен знаходитися в кожній українській хаті.

Катря Воробець

Цікавлюсь вишивками

Ваш журнал для мене дуже цінний, бо цікавлюсь вишивками понад усе.

А. Романик

А найбільше тішуся...

Радо вітаю в себе Ваш журнал, а найбільше тішуся, що пані Олена Лотоцька погодилась остатись головою США надалі. Нехай Господь Бог допомагає Вам усім у Вашій праці.

Анна Юга

Мої діти радо слухають

Я все радо вітаю Ваш цінний журнал, як рівнож мої діти дуже радо слухають оповідань та вивчають віршки з нього.

Віра Гробельська

Світло у хаті

Ваш журнал є світло у моїй хаті!

Анна Найдан

Заки наб'єш пса розвідай, хто його пан. Китайська пословиця

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Збірка з Просфори 66 Відділу США

Зложили: по 10 дол. д-р І. Кизик; по 5 дол. о. монс. Стах, п-во Яхницькі; по 4 дол. п-во Вальницькі, п-во Вергунні; по 3 дол. п-во Гижі, п-во Козюпи, п-ні М. Кульчицька; по 2 дол. п-во Гусаки, п-во Добчанські, п-во Кошаки, п-во Косовичі, п-во Лісевичі, пп. М. Андрухів, І. Гриневич, Й. Кравчук, О. Марків, О. Маслянка, М. Панькевич, Березицька, Потічна, Пушкар; Сидорик Фейк, Салата; по 1 дол. п-во Мацьків, пп. Гузан, Данко, Данилович, Лодинська, Кравчук, Рудницька, Томоруг, Сова. Разом 80 дол. Додавши з каси 20 дол. переслано на інвалідів 100 дол.

КРЕМИ

ЄВГЕНІЇ ЯНКІВСЬКОЇ:

Гормонові проти зморшок \$2.75
Вітамінові відживні 1.85
Підклад під пудер („Павдер
Бейз Лошен“) 1.25

MONA LISA COSMETICS Mfg.

Представництво в ЗДА:

BAZAAR

823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПІДРУЧНИКИ

Дитяча світличка

укладу Ірини Пеленської
Весняний цикл, 16 лекцій
Осіньний цикл, 14 лекцій
разом із частиною

„Дитячі пісні“

із збірничками: Зима, Золоте павутиння, Веселий струмок, Срібна зірка, Проліски, Осіньне листя, Щебетали пташечки, Снігова баба.

Ціна одного циклю із збірничками (5 прим.)

3.50 дол.

Замовляти в адміністрації
„Нашого Життя“.